

ÉLETTÜNK

XV. évf. 1. szám (15. Jahrg. Nr. 1)

Az európai magyar katolikusok lapja

1983 január

CHIARA LUBICH:

Az élet szava

EVANGÉLIUMI ELMÉLKEDÉS

Ezen a héten kezdjük el a keresztyékek egységéért az imahetet. Felszólítás ez mindannyiunknak, akik Krisztust követjük. — Ebben az évben különleges témát választottak az imahétre: „Jézus Krisztus a világ élete.” Hogy ezt a gondolatot mi is bekapcsolhassuk az életünkbe, január hónapra Jézusnak ezt a fontos kijelentését választottuk: „Én vagyok... az élet”.

Miért mondhatja ezt Jézus magáról? Azért, mert ő más, mint mi. Mi mástól kapjuk az életet, Jézus azonban maga az Élet. Jézus maga az Isten, az örökkévalóságtól kezdve az Atyában él, és az Atya öbénne. Ebből kifolyólag az ő élete nem az öregedés és a múlandóság, mint a mi biológiai létünk, hanem ellenáll a halálnak, mindig az élet, az örök élet marad.

Mivel Jézus az élet birtokosa, mert Ő maga az élet, nekünk is adhatja azt. Nekünk adhatja azt az életet, ami nem lesz kevesebb a mi testi halálunkkal. Az ember az Isten hasonlatosságára van teremtve, és a Vele való közösségre van hívva. Ezért lényegénél fogva már valami magasabb felé törekszik, mint ő maga. Abban az életben találja meg emberségének kiteljesedését és teljes boldogságát, amelyet Jézus ad neki.

A keresztyékek számára ez az élet ajándék Jézus kezéből, nemcsak a jövő és a túlvilág számára, hanem a jelen számára is. Ezáltal a keresztyékekben már most egy kis darab halhatatlanság van. A keresztyén ezt az életet a hit által teheti magáévá, amennyiben egész lényegével igent mond Krisztusnak: „Aki hisz a Fiúban, az örökké él.” [János 3,36]

A keresztyén megkapja ezt az életet, ha elfogadja és életév teszi Jézus szavait: „Bizony, bizony mondom nektek, aki igemet hallgatja és hisz annak aki engem küldött, örök élete van.” [János 5,24] Ezt az életet ajándékozta nekünk Jézus az Oltáriszentségben is. Ez az élet kenyere. Ha hittel magunkhoz vesszük, csilapítja az élet iránti végtelen vágyunkat, ami minden emberben ott rejtőzik.

Hogyan valósíthatjuk meg tehát Jézus szavait: Én vagyok az élet? A mai világban hajlamos az ember arra a gondolatra, hogy az anyagi jólét, a „fogyasztói” gondolkodás, egy Isten nélküli anyagvilág, kultúra és tudomány az igényeit teljesen kielégíti. Hogy ez mégis így, naponta tapasztaljuk. Őszintének kell lennünk magunkkal és másokkal szemben, el kell ismernünk, hogy más dolgok szükségessé válnak szívünk kielégítéséhez.

Ez az élet élővé válik bennünk, ha egész szívünkkel Krisztusban hiszünk, ha őt ideálunkká és példaképünké választjuk földi utunkon. Végül ha abból az életből tápláljuk magunkat, amelyet Jézus az Oltáriszentségben ad nekünk. Akkor majd megéljük, hogyan ad ez az élet létünknek értelmet.

„Új esztendőben - új szivekkel...”

Baj van ma az emberi szív körül — Akár fizikai értelemben, akár lelki értelemben veszem azt a szívet. Tele vagyunk betegszívű emberrel; toldozzák-foldozzák ezt az emberi szívet, ritmusszabályozó kis műszereket szerelnek bele, sőt szívetek plántálnak át. Legujabban arról olvashattunk, hogy Németországban ma nyolc ember él, akinek műszíve van. — Az „él” talán nem is jó kifejezés, mert csak kinlő-

legfontosabb tényező, — az emberi szeretet? — Szeretetlen világban élünk!

Vagy mivel magyaránok különben az ártatlan emberek élete fölött kegyetlenül átgázoló terrorizmust, amely ma világméretet ölt? Vagy hogy érthetnők meg azt a szeretetkrisist, amiben ma a modern család vergődik? Megint csak minap olvashattuk a körüti sajtóban, hogy egy nagyvárosban éppen karácsonykor mene-

szági statisztikai adat, amely szerint Magyarországon az öngyilkosok száma 1960-tól 1980-ig megkétszereződött: évi 2527-ről fölugrott 4803-ra, úgy hogy ebben a legszomorúbb statisztikában, világviszonylatban is mi magyarok vezetünk. — Anyagi gondok okozták? Félelem vagy életunalom? Ez nem lehet igazi vagy teljes ok, mert hiszen 1960 óta megszűnt az anyagi gond, megszűnt a félelem. Az életunalom sem magyarázza meg, mert a statisztikai adatok szerint az öngyilkosok között nagyon sok a fiatalabb nő és férfi, akik előtt nyitva áll az élet. — Egy bizonyos: az öngyilkosságok mögött mindig ott borong a keserűség, a szörnyű magány, megnevelés, szeretethiány és a reménytelenség árnyéka. Ezek mind-mind főleg családi és társadalmi tünetek, amelyek alatt a magányos emberi szív gyötrődik és összeroppan.

Ez csak diagnózis próbál lenni a bajnak, de hol a gyökere? — Erre nehéz általánosságban feleletet adni. — Tény az, hogy az emberi szív kerül valahogyan válságba és a legtöbbször nincs rá orvosság, mert nem ott keresik, ahol megtalálható lenne. — Ha az ember sokirányú lelkiigényét csak evilági alapokra helyezük, válságos helyzetekben és időkben képtelen megbirkózni érzelmi és erkölcsi problémáival. Válságos időkben, különösen a magányos ember, felsőbb segítségre, „megváltásra” szorul. Honnan jöhet ez a megváltás? — Ott állunk a három isteni erőny: a hit, remény és szeretet, egyszóval a keresztyén kegyelem problémájánál... Hinni kell az ember felett álló örök Jóságban és Szeretetben, hogy életünk legnehezebb, legsötétebb óráiban meg láthassuk az Örök Remény fényugarát is...

Karácsony van. Előttünk egy új esztendő! Az a szent idő ez, amikor az Úristen irgalmas szeretete és jósága egy Kisdéd alakjában ereszkedett le erre a földre. Meg kell ragadnunk ezt a felénk kinyújtott jóságos Atyai kezét és engednünk kell, hogy emeljen, irányítson és vezessen... Teljes világosság nem adódik ebben a földi létben botorkáló ember számára. Megmarad mindig az adventi homály. A végső Urjövét minden ember számára akkor következik el, amikor a földi lét béklyói maguktól lehullanak az Isten színéről-színre való látásában. Addig vígasztalódjunk a régi szép újévi egyházi ének hangjában és szavaiban:

Szép kelet, szép nap!
nincs benned homály
Mert az Örök-Nap benned a király!
— Új esztendőben új szivekkel,
Dicsérünk Jézus énekekkel.

Harangozó Ferenc

Babits Mihály (1883—1941):

Ó, mikor oszlik már a köd?*

Ó, mikor oszlik már a köd?
hol késik a vigasztaló?
Örvények és sziklák között
hogy ing a kis magyar hajó!

Nekem már sírni sem szabad,
talán összerendezni sem
ha látom, hogy a forgatag
elkapja egy-egy kedvesem.

És átkoznom sem a vihart
s kiáltanom borzadva, hogy
csékély deszkánk talán kitart,
de drága vérünk színe fogy.

Nem volna jobb-e, magyarok,
míg rázza kab a mély kabint,
kik itt vagyunk még, egy marok
szorosan összebúni mind?

Dalolni tán vigasztalót,
s vigyázva lesni hol derül,
és szólni: „Kösd ki a hajót!”
ha partot látnánk messziről?

De jaj, bajában sem barát,
magyar sem érti a magyart,
civódik mint a rossz család,
s olykor még áldja a vihart:

dik azzal a műszívvél egy-két évig, biológiailag, de még inkább lelkileg...

És mit mondjunk arról a másik „szív”-ről, az ember érzelm-és akaratvilágának éltető principiumáról, amelyről egy Szent Ágoston, ez az első zseniális keresztyén elemzője az emberi szívnak, azt írja: „inquietum cor” — nyugtalan szív — és meg nem nyugszik, míg meg nem nyughatik az Istenben! — Vagy a középkornak egyik legnagyobb női alakja, Sienai Szent Katalin, írja róla: „Non intelligitur mente, sed corde” — nem az értelmünkkel értjük meg az életet, hanem a szívünkkel! — Mert az embert különösen nehéz helyzetben nem az értelme irányítja el helyesen, hanem a megérező szíve.

Ez a szív van ma veszélyben, ez a szív beteg és ezért beszélhetünk szívtelen emberekről és kegyetlen, szívtelen világról. Mert honnan is van az, hogy ma az emberek magánéletében, családi életében, sőt társadalmi és nemzetközi viszonylatban is, olyan ijesztően megfoghatott az emberi életet összekapcsoló

ó, szörnyű! még dicséretti,
mert rab túróvé edz a seb,
s e néma szolgaság neki
vére vérénél kedvesebb.

Ők amíg vérük vére hull
úgy védik itthon a hazát
hogy szívbe fojtják zsarnokul
a gyermekeknek igazát.

Így jártam én is — nem rege —
és úgy vagyok már, úgy vagyok,
mint rossz családnak gyermeke,
kit egyre vernek a nagyok.

De csitt! duzzogni nem szabad,
szívem! jutalmat ne keress!
Jutalmul: mindig légy szabad,
s ha nem szeretnek is: szeress!

Gondold, hogy könny és vér pereg,
s van méltóbb annyi fájdalom:
s ne sírj, ha vernek, mint gyerek,
hanem zengj, mint a cimbalom!

* Eredeti címe „Alkalmi vers”.

külnek el férjüktől az asszonyok, hogy „mással” szórakozzanak. És mivel magyarizzuk azt az ijesztő budapesti legujabb statisztikát, amely arról számol be, hogy minden ezer polgári házasságból átlag 456-ot bontottak föl és hogy ennek következtében egy év alatt Budapesten legalább 30,000 ártatlan gyermek lesz teljesen anyátlan-apátlan, vagy legalább is „elárva”...

Megdöbönt továbbá az a magyaror-

Ha Európa önmagára talál...

Spanyolország egyik nemzeti szentélyében, Santiago de Compostela-ban, mondotta a pápa: „Ha Európa önmagára talál, visszatér a keresztyén humanizmus gyökereihez: a kölcsönös megértés, felebaráti szeretet útjára, az istengyermekség közös tudatához, egyszóval, ha megtér Krisztus szelíd igája alá —akkor mentheti a világot egy atomháború borzalmaitól”.

ÁLDÁSOS
BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT
KIVÁN OLVASÓINK AZ
„ÉLETTÜNK”

PROF. DR. MEHRLÉ TAMÁS OP:

A szexualitás felértékelése

METAFIZIKAI FELÉRTÉKELÉS

Megelőző cikkünkben Aquinói Szt. Tamásnak a szexuális kérdésben való kiegyensúlyozott állásfoglalását próbáltuk ismertetni. Szt. Tamás a szexualitást az egyház szellemében két szempontból felértékelte, egyrészt metafizikai, másrészt keresztény síkon. Metafizikai vonalon azáltal, hogy az embert mint szellemi lélekkel rendelkező testi lényt fogja fel. Annyit jelent ez, hogy az embernek halhatatlan lelke van, és a nemzők nem pusztán csak egy állati organizmust hoznak létre, hanem halhatatlan, azaz szellemi lélekkel rendelkező lényt. S mivel a szellemi lelket nem lehet az állati organizmusból leszármaztatni, fel kell tételeznünk, hogy Isten maga teremti és egyesíti a testtel a szellemi lelket abban a pillanatban, amikor a szülők nemzői tevékenysége által előkészítette organizmus egy ilyen lélek befogadására alkalmas. A gyermek tehát egyrészt Isten teremtői tevékenységének, másrészt a szülők nemzői aktivitásának gyümölcse. Ez viszont annyit jelent, hogy a szülők valamiképp a létet adó Isten munkatársai. Nem mintha Isten rájuk szorulna — tud embert a semmiből is létrehozni — hanem Isten végtelen jóságában a szülőknek megadja, hogy az ember létrehozásában vele közreműködhesse. Ebben látjuk a szexualitás metafizikai felértékelését.

KERESZTÉNY FELÉRTÉKELÉS

A keresztény felértékelés azáltal történik, hogy a gyermekben nemcsak emberi lényt látunk, tehát nemcsak testtel és szellemi lélekkel rendelkező lényt, hanem egy lényt, mely hivatva van a kegyelem által Isten gyermekévé lenni. A szülők múltósága ezáltal még nagyobb lesz, de egyben felelőségük is megnő. Nem mintha a szülők a gyermeknek kegyelmet adhatnának, azonban nagyrészt tőlük függ, hogy a gyermek belekapcsolódik-e ebbe a kegyelmi áramkörbe, mely az egyház. Jézus világosan megmondta: „Aki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3, 5). A szülők rendelkeznek a gyermekkel, ameddig kiskorú, az ő kötelességük tehát, hogy mindabban a jóban, értékben részesítsék, mely hitük szerint az embert boldoggá teheti. Ezért nem elég, hogy gyermeküket megkereszteltetik, minden erővel azon kell lenniük, hogy a keresztény hitre oktassák és a keresztény nevelésben részesítsék. S mivel minden nevelés csak akkor eredményes, ha példaadással együtt jár, a keresztény szülőknek úgy kell élniük, hogy gyermekük életükön és példájukon okulva maga is meggyőződéses kereszténnyé válhassék. Nem kell részletezni, mily rendkívül nehéz felelőséget ró ez a keresztény szülőkre. De épp ezáltal lesz a szülői hivatás és általa a szexualitás felértékelve.

A NŐ FELÉRTÉKELÉSE

Nem lehet azonban tagadni, hogy a szenttamási szemléletnek is megvannak a maga hiányosságai és ezért kiegészítésre szorul. Így Tamás a nő szerepét csak abban látja, hogy a férfi segítőtársa. A nő a háztartást vezeti, egyéb hasznos munkát végez. Mindebben azonban pótolható a férfiak által, sőt — úgy véli az aquinói doktor — a férfiak ezeket a munkákat is jobban el tudják végezni, mert értelmesebbek. Az asszony értelme szerint alsóbbrendű mint a férfi, csak

egyben pótolhatatlan: a nemzésben. Manapság ezt a kijelentést már nem fogadjuk el így a maga általánosságában. Lehet, hogy a férfi értelmi ítéleteiben — átlagban persze, mert kivétel mindkét vonalon van — objektívebb, elvonatkozottabb mint a nő. Viszont a nőnek az értelmi ismerete a konkrétebb élethelyzetekben értékesebb szokott lenni, mert intuitívebben, vagy mondjuk átérzésszerűen tud ítélni. Tehát nem is annyira arról van szó, hogy a férfi értelmesebb mint a nő, mint inkább arról, hogy a férfi és a nő értelmi tevékenységének más jellege, színezete, mélysége van. középkori filozófusok és hittudósok azonkívül más megfontolással is megalapozták a férfi felsőbbrendűségét az asszonnyal szemben. A nő szerintük metafizikailag és természetfeletti vonatkozásban egyenrangú a férfivel: halhatatlan lélekkel rendelkezik és az örök életre van hivatva. Azonban biológiailag a nemzés dolgában — már pedig Szt. Tamás szerint az asszony egyedül e dologban pótolhatatlan —, biológiailag nem egyenrangú. A középkori természettudósok ugyanis nem tudták, hogy

a férfi és a nő élő ivarsejteket hoz létre. Azt hitték, hogy az asszony csak a nemzés anyagát nyújtja, a férfi pedig a nemzés aktív, alakító erejét szolgáltatja. S mivel az aktív elem nyilvánvalóan tökéletesebb mint a merően passzív, ebből azt következtették, hogy a férfi tökéletesebb a nemzés tevékenységében mint a nő. Ezt a természettudományi nézetet az újabbkori tudomány megdöntötte. Manapság tudjuk, hogy nemcsak a férfi, hanem a nő is élő, eleven, aktív erővel rendelkező ivarsejtet hoz létre és így aktíve is hozzájárul a gyermek nemzéséhez.

PERSZONÁLIS FELÉRTÉKELÉS

Csak az újabb korban irányult a filozófusok és teológusok figyelme jobban az ember perszonális értékére, értve alatta az egész ember testi-lelki, karakterbeli és pszichikai kibontakozását, és ezért csak most tudjuk a nemi tevékenységet is ebből a szempontból jobban felfogni és így felértékelni. Megértjük, hogy a férfi és nő életszövetségének olyannak kell lennie, hogy mindkettő perszonális tökéletesedését, egyensúlyát legalább-

Egy meg egy - egyenlő hárommal

HITKÖZÖSSÉG NEM CSUPÁN EMBERKÖZÖSSÉG

Vasárnap reggel egyik közösségemhez igyekeztem szentmisére Találkoztam emberekkel, akik dolgoztak, mások autóba pakolták holmijukat és családjukat, hétvégére igyekeztek.

Megérkeztem közösségemhez. Emberek közé, akik nem csupán közösségre vágytak, hanem hit-közösséget akartak alkotni. Akkor is, ha ez nem vált tudatossá bennük. Testvéreimnek nevezem őket: a Jézusba vetett közös hit tesz testvérekké bennünket.

A közösen megélt — vagy megélt — hit egyik alapfeltétele, hogy tudjunk egymásról. Nem aziránt érdeklődünk, mennyit keres valaki, hanem meghallgatjuk egymás problémáit, vágyait, — az örömet is osztjuk egymás között. Akik itt találkozunk: hallani akarunk a hitről, beszélgetni róla és haladni benne. Keresük Istent, együttesen. Összekötötést akarunk létesíteni Vele, te is, én is, mi is. Egy irányba nézünk és lépünk. Az elmúlt bétén mindenki mást csinált, munkahelyén is, otthon is, de itt egyé válnak a közös hitben, s ez összeköt bennünket.

Egy másik alapfeltétele a hitbéli közösségnek: tanúságot tenni hitünkről egymásnak. A tanúságtételt az egyház gyakran a nagy szentek rendkívüli tetteiként hirdette. Számunkra nem jutott osztályrészül a kiemelkedő széneg kiválasztottsága, be kell érünk a mindennapi tanúságtétel egyszerű, sokszor szürke és nem feltűnő, de nem kevésbé fontos tetteivel.

A hit helye, a templom emlékeztet: itt sokan imádkoztak és még sokan fognak imádkozni. Minden egyes szó a lélek mélyéről: ritka szépségű virág hitünk koszorúján. Milyen gazdag tartalommal rendelkezik e két szó: „mi Atyánk”, amikor Istenhez, mint atyához szólunk kérelemmel, dicsérettel vagy bánattal telve. Ezen a helyen megnyithatjuk lelkünk, beszélhetünk hitünkről. Itt nem nevet ki senki. Életünk természetes részévé válik itt a hit. S akik ebben részt vesznek, azok alkotják a hitbéli közösséget, amely véd bennünket, épít, és ami nagyon fontos: hordoz minket.

Hitbéli közösség ott jön létre, ahol érdeklődünk egymás iránt, amikor segítünk egymásnak és egymáson. „Nehéz a sok korlátot lebontani, amely körülvesz bennünket, mert sok esetben védelmez minket, de a másik ember hite támaszul szolgál és erőt ad saját hitünk újjáéledéséhez”. Enélkül keresztény életünk igen gyenge lábakon állna és hitünk mint a realitástól elszakadt ideál valahol a levegőben himbálódznék.

Joachim Messner szerint: „A diaszpórában élő katolikus ember számára igen fontos az egyházi közösség és az ebben jelenlevő Krisztus. Az egyéni hit megszerzése a közösség tagjaival mindenkit megszilárdít hitében”. Ami egy hittestvérem lelkében erősebb, mint az enyémben, arra szükségem van, ha Krisztushoz közelebb akarok jutni. Ez fordítva is áll: nekem is tanúságot kell tennem Krisztusról. Így szilárdulunk lassacskán egymásnak megvallott hitünkben, — vagyis Krisztusban.

Egyikünk sem nyerte hitét egyszerre, mintha villám csapott volna le az égből. A megtérés „szentpáli” módját csak kiválasztott embereknek juttatta Isten osztályrészül. Mi, mindennapi emberek mindnyájan „vízszintesen” kaptuk hitünket: emberektől, akik különböző időkben és helyeken szóltak vagy tettek valamit. Mondhatnánk úgy is, hitünket „darabonként” szereztük.

Isten ígését magunkban hordjuk. De csak ha kimondjuk, válik megvallott szavává, kinyilvánított Igévé. Ha bennünk reked, idővel eltűnik, mint a szálló pibe. Ezért szükséges szólnunk, a hitet vallanunk.

A pap is magában hordja a bünt bocsátó szavakat, de nem a maga számára, magát nem oldozhatja fel. Másik paptól kapja a feloldozást. Így hordozza a keresztény ember magában az ígét, de testvérei számára és javára. Ezért kell egymást keresnünk és egymást kölcsönösen erősítenünk. Az egymásnak ajándékozott hit tartós, erős és szívet melegítő örömet okoz az ajándékozó számára. Mindenhol fontos ez, de különösen a diaszpóra

is elvben lehetővé tegye s ugyanígy a gyermek perszonális kibontakozását is szolgálja. Míg a középkori teológus a nemi közösséget szinte kizárólagosan a nemzés közvetlen céljához mérte, addig manapság a férfi és a nő lelki és pszichikai kibontakozása szempontjából is vizsgáljuk. A középkorban megvolt a veszély, hogy a férfi a nőben csak egy eleven nemzési eszközt lásson, manapság ez a felfogás sérti nemcsak a nőnek, hanem a férfinak az öntudatát, hisz mindkettő egyenértékűnek tartja a másikat. Érthető, hogy teljes és egyenértékű személyként, felelőségük tudatában, egymás kölcsönös megbecsülésében és szeretetében alkannak életszövetséget kötni. Ez a fokozottabb perszonális szemlélet nyilatkozik meg a „Gaudium et Spes” kezdetű zsinati konstitúcióban. A házasságot nem annyira jogi szerződésnek mutatja be, mint inkább szövetségkötésnek. Ebben a szövetségben a két fél szeretet-közössége, kölcsönös és végleges önátadása, egymáshoz való hűsége a legalapvetőbb elem. Természetesen egy pillanatig sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ennek az életszövetségnek a legsajátosabb aktsusa, a nemzés aktsusa, természeténél fogva az életadás szolgálatában áll.

közösségeiben. Ebből táplálkozzon, növekedjen a mi közösségünk is!

A hit megvallásának bensőséges öröme nem alapul valami természetes összefüggésen. Hitünk matematikája eltér a szokványos számolási módtól. Tételünk így hangzik: egy meg egy az egyenlő hárommal. A lelki örömet az elrejtőzött harmadik, a bennünk élő Krisztus-testvér okozza, aki a hit megvallóját és meghallóját is boldoggá teszi.

Talán sikerült kicsiny hitvallással olvasóim értelmét gondolatokra indítani, szívüket megmelegíteni. Nekem is örömet okozott, amikor gondolataimat papírra vettem. Bár nem láthatom azokat, akik olvassák e sorokat, bízom abban, hogy a titokzatos „harmadik”, — vagyis Krisztus-testvér, — még a papír apró fekete betűin keresztül is képes szívünket lángra lobbantani. Amilyen titokzatos ő, olyan hatalmas!

Fejős Ottó

Meszlényi Antal: MAGYAR SZENTEK ÉS SZENTÉLETŰ MAGYAROK

Nélkülözhetetlen kézikönyv! Az Árpád-ház szentjei mellett először foglalkozik a nemkanonizált, de szentéletű régi magyarokkal (Bánfy Lukács esztergomi érsek, a Pálos-rendalapító Özséb, a kassai vértanú, Kelemen Didák minorita, Hám József szatmári püspök stb.); rajtuk kívül a közelmúltból 15 magyar hitvalló, illetve vértanú részletes, hiteles életrajzát tárja elénk (Prohászka Ottokár, hg. Batthyány-Strattmann László, Bogner Mária Margit, Hummel Kornél, Kaszap István, Apor Vilmos stb.). Tudományos igényű készült munka, emellett élvezetes, felémelő olvasmány. Nem hiányozhat egyetlen katolikus magyar család könyvespolcáról sem!

A gyönyörű nyomdai kiállítású, 300 oldalas könyv, kékszínű egész vászonkötésben, arany nyomással, rendkívül kedvezményes áron **DM 20,- vagy \$ 10,- (+ portóköltés)** befizetése ellenében kapható az Életünk kiadóhivatala címén.

Rendelje meg! Korlátolt példányszám!

Üzenet Magyarországra

II. János Pál pápa december 12-én, advent 3. vasárnapján, a Szent Péter bazilikában pontifikált miséje után a Szent Péter téren egybegyűlt mintegy tízezer hívőnek a következőket mondta:

„Magyar püspöktestvéreimnek szeretnék üzenni Magyarországra, hogy megköszönjem nekik 'ad limina' tett látogatásukat Rómában. — Nagy öröm volt számomra, hogy találkozhattam ezekkel az ezeréves keresztény múltból táplálkozó magyar lelkipásztorokkal. A magyar püspökök történelmük kezdetén már Szent István, Szent László királlyal és Szent Gellért püspökkel az élen, kifejezték Szt. Péter trónja iránti hűségüket.

Az Egyház ma Magyarországon éppúgy, mint a keleti és nyugati világban is, mély társadalmi átalakulással néz szembe, amelynek elvilágiasodás és vallási közöny

a velejárója. — A lelkipásztori munkában ma a fő gond: a hitoktatás, különösen az ifjúság körében, meg a mély lelki válsággal küzdő család. Ezzel összefügg a papi hivatások riasztó visszaesése, valamint a magyar nemzet kultúrájában és haladásában századok folyamán oly értékes szerepet betöltött férfi és női szerzetesrendek problémája...“

A Szentatya ezután felhívta a világ katólikusait, hogy imádkozzanak a magyar Egyházzért.

*

Az 1983-as évet, Jézus Krisztus keresztrefeszítésének 1950. évét. II. János Pál pápa a megváltás rendkívüli Szentévének deklarálta. — A XIV. század óta a katolikus egyház minden 25. évben ünnepeket szentévet. Az utolsó 1975-ben volt.

Ausztria készülődik a Szentatya méltó fogadására

200 ÉV UTÁN, 1983 szeptember 10-én, szombati napon, ismét egy római pápa érkezik Bécsbe, hogy résztvegyen Bécs felszabadításának 300 éves jubileumával kapcsolatban rendezendő katolikus nagygyűlésen. Ausztria népével először délután 4 órakor találkozik a Hősök térén (Heldenplatz). Az ünnepség alapfogalata „Keresztények Európában — örökség és elkötelezettség“. Este a Práter stadionjában találkozik az ifjúsággal. A nagygyűlés — amit közös imaóra zár le — témája: „Felelőségünk a jövővel szemben“.

Vasárnap, november 11-én, délelőtt 11 órakor kezdődik az ünnepi nagymise a Szentatyaival a Dunaparkban (Donaupark). Ez egyúttal a 300 éves történelmi évforduló: Bécs és Nyugat felszabadítása a török veszedelem alól, fő eseménye, amelyen részt vesz Ausztria népén kívül számos külföldi küldöttség, az osztrák államfő, Dr. Kirchschräger, a kormány és az egyházak legfőbb képviselőivel.

Hétfőn, 12-én, a pápa különböző intézményeket és személyeket látogat meg.

Kedd, szeptember 13-a, magyar szem-

pontról különösen fontos nap, II. János Pál pápa elzarándokol MÁRIACELL-be, ahol az osztrák püspöki karral, a szerzetes és világi papsággal és egyes csoportokkal külön is találkozik. — Mivel Máriacell a Magyarok Nagyasszonya legősibb és legnagyobb történelmi zarándokhelye (a kegytemplom második megalapítója Nagy Lajos!), továbbá itt van boldogemlékű Mindszenty József bíboros primásunk eltemetve. Különösen szívbeható élmény lenne számunkra, ha a népcsoportok között mi itt találkozhatnánk a Szentatyaival. Itt köszönhetnők meg az Úristennek, hogy Bécs felszabadításával mi is megszabadultunk a 150 éves török iga alól és annak a bizodalomunknak is kifejezést adhatnánk, hogy a Magyarok Nagyasszonya és Szent István király közbenjárására, ugyanebben az évben az ő szenttéavatásának 900. évfordulóját ünnepljük, megszabadulunk jelen veszedelmünkől és erkölcsi nyomorúságunkból.

Az „Életünk“ minden számában beszámol az ausztriai ünnepségek egyes mozzanatairól, különös tekintettel a magyarok részvételére.

München új érseke

Harangzúgás, többezer ember és szép idő fogadta Friedrich Wettert (a szó időt jelent!) az új München-Freising-i érseket. Speyerből jött. Külső megjelenésén, de még inkább könnyed német beszédjén megéreződött a rajnavideki gall könnyedség.

Az új érsek a Szeplőtelen Fogantatás ünnepén vonult be a Mariendomba. Tudatosan, ahogy később rövid allokuciójában mondotta, Szűz Mária, az Istenanya fogantatása ünnepén, aki egyúttal Bajorország védasszonya — Patrona Bavariae, szeretné elfoglalni érseki székét. — A monumentális domban első látogatása a

A JEZSUITA REND EGYETEMES NAGYGYŰLÉSE

1983 szeptember 1-ére hívták össze a jezsuita rend egyetemes nagygyűlését. Legfontosabb feladata lesz az új rendi generális megválasztása. Az utolsó generális, Pedro Arrupe atya, már két év óta súlyos beteg. Ezért kérte leváltását. A Pápa ehhez nem járult hozzá, mert szükségesnek tartotta Arrupe atya közreműködését az egyetemes nagygyűlés előkészítésében. Mivel a múlt nyáron Arrupe generálist szélütés érte, átmenetileg a pápa a 80 éves Paulo Dezzára bízta a rend legfőbb irányítását. — A Jézus Társaságnak 26.000 tagja van. Ma is a világegyház legnagyobb szerzetesrendje.

szentségi kápolnának szólt. Onnét az érseki kriptába vonult, ahol különösen Faulhaber és Wendel bíborosérsek sírjánál időzött hosszabban. Az egész dómot betöltő tömeg között el is terjedt a vélemény: külső megjelenésében és lelkipásztori magatartásában úgy látszik Wendel bíborosérsek alakját és személyiségét jeleníti meg.

Rövid beszédében többek között ezeket mondta: „Az Úr szolgáló leányának ezen a szép ünnepén, a bajorok Nagyasszonya búcsúnapján, köszönöm meg itt ebben a Mária-templomban, a világszerte ismert Frauenkirche boltíve alatt, azt az őszintén szívből jövő fogadtatást, amiben engem részesítettek. Én is szívesen jöttem ide, hogy lelkipásztori szolgálatomat ennek az ősi katolikus egyházmegyének és München városának, sőt egész Bajorországnak és Németországnak a javára fordítsam. Példaképem a Boidogságos Szűz, aki hűségesen szolgálta Fiát, Krisztust, egészen a Golgota keresztjáráig. — Szent Ágoston szavaival üdvözöllek Benneteket: „Közétek jöttem, mint keresztények közé, szolgálni jöttem mint püspök és pásztor... Szeretném, ha életem végén elmondhatnám Szent Pállal, amit legkedvesebb híveiről, a Filippineiekéről mondott: „Ti voltatok az én örömöm és életem koronája!“

Régi szokás szerint az új München-Frei-

PROKOP PÉTER:

A visszahozhatatlan idő

Mindnyájan tudjuk, mi az idő. A nyakunkon érezzük. De ha kérdeznék, hát magyarázd meg: csak hümmögnék. Legföljebb a nápolyi olasz kézműdolgozatát használnók, ami százfélélt jelenthet.

Elsőéves teológusként kerültem vele szembe komolyan a filozófiában. Azóta se értem. Az a gyanúm, a tanár se értette. Az első hetekben ugyanis magyarul fejtegette bölcsességét. A nyolc gimnázium latin oktatása nem képesített bennünket annyira, hogy Cicero nyelvét hallásból értsük, pláne beszéljük. Éppen elég nehéz volt honunk nyelvén is az elvont tudomány nekünk „bikfanyelvű“ alföldieknek.

Pont az idő címre lapoztunk és böngészünk, hogy a diáknyelvi rejtelmek mögött meglegyünk magyarázatát, értelmét. — Néha még rémálmaimban is kísért a borzasztó emlék, mivelhogy az első kolloquiumon pont ezt a tételt pöckölte rám a kanonok úr. Nem Cato — vagy Seneca, — de anyámnak édes nyelvén se tudtam neki megfelelni.

Ember nélküli idő se volna. A pihentagyú görögök fogalmazták meg először. A pók a hálójával rendezkedik be a világba. Az ember a tér és időérzékével. Az elgázolt állat nem gondol rá. Csak fetreng: nem számol a holnapra, csak most fáj neki. Az ösztöneiben van valami, amikor fészket rak a madár s amikor fiókái lesznek: a faj jövőjét szolgálja. A kutya nem tudja, hogy csak 12 év adatott neki...

Az Isten kivüle létezik az időnek: nem volt, nem is lesz, hanem van.

Azt meg könnyen megérjük, hogy a távolságot méterrel, a térfogatot literrel, a súlyt kilóval mérjük. Világos, hogy kell egy mérce, amivel a történéseket mérem: ez az időegység: perc, óra, nap, év, fényév... Mikor történt, mennyi ideig tartott, hány év van még hátra? Egy pillanat a puskadördülés. Tíz másodperc a százméteres gyorsfutó rekord. Egy óra alatt ballagom le az öt kilométert. A pörgőcsiga Földnek 24 óra kell egy fordulásra.

Idővel kötjük egymáshoz magunkat. Hivatalos intézkedés a téli-nyári időszámítás. A gyereket elnadragolja a tanító, ha elkésve ért az iskolába. Magára vessen, aki öt perccel később ért a vasútállomásra. Kilencven percig izgulok délután: Róma győze a labdarugásban? Egy Miatyánk a lágytojás...

Történelmünket is évszámokkal rögzítjük. Kr. e. a XIV. században hódoltak az egyiptomiak a szép Nofretéte-nek. Ezerben kezdődött a vaskorszak. Kétezer esztendővel odébb uralkodik Szt. István. Személyeskedjünk is: 45 telet-nyarat értünk meg, hogy érettségiztünk.

Az eddig említett adatok még ember-szabásúak. Az is, hogy már lebukott a Nap „véres koronája“, de csak nyolc perc múlva jelentkezik a tünemény a re-

sing-i érsek a Mária-téren, a Patrona Bavariae szobra előtt szokta mondani székfoglalóján az imát. Mivel kint a téren éppen karácsonyi vásár volt, most a dóm szentélyében egy még ősbibliai Mária-szobor előtt mondotta el. Ezen az imán érződött, hogy szívből jött és szívekhez szólt. És ez az érzés, úgy érezzük, kísérni is fogja Friedrich Wettert érseket lelkipásztori útján... Az imádság befejező szavait: „Ó kegyes, ó édes, ó szép Szűz Mária“, a Salve Regina kicsengését átvette az egész tömeg, sokezer ember énekelt együtt a főpásztorral, többszólamban, bizonyosságul München ősrégi zene- és énekkultúrájának.

cehártámon, pedig a legnagyobb elérhető sebességgel rajtázott a fénye. Bizony szédül a fejünk, amikor milliárd fénysugarakkal kezdünk dobálódzni. Az a csillagköd, amelyet ma neveztek el a föltalálójáról, már nem is létezik. De mire megtudnók, már a Földünk se fog létezni.

Ráadásul a csillagfizikus a relatív idő magyarázásába kezd. Az én kattogó ébresztőórám ugyanazzal a rúgóval és csavarokkal a különféle sebességű égitestek relációjában másként járna: sietne vagy késne. S a Szaturnusz négy évig csavargott az űrben s ennek ellenére kevesebbet késett, mint a lány a találkáról. Nem mernék már beülni se az elemi iskola padjába lapulni a mindezt tudó gyerekek közé. A tanár meg rajzol a táblán s ilyeneket mond: a térrel együtt az idő is görbül...

A m u l t i d ő. Jele a két „té“ (tt): hangosan ordította az egész osztály. Ha a dolgozatban az ige végéről elmaradt a egyik „t“, akkor dühös négyessel kaptuk vissza a „dolit“, hogy a vége már kilógott az oldalról...

A fáraók életét keményebb kövel vésték a puhábbba. Megmásíthatatlan emlékként. Megmásíthatatlan? A Szahara gránitból morzsolódott homokpora lecsiszolja majd a kővéseteket és eltemeti. De az én életem porfirnál szilárdabb anyagba kövült: a múltba. Megtörtént. — Amit írtam, megírtam — mondta Pilátus. A kocka el van vetve — s támadásra emelte kardját Julius Caesar. Olyan gépet sohasem találunk föl, amely visszaperegne eljátszott perceimet.

A j e l e n. — Az, ami nem is létezik. A jelennek nem lehet tartalma. Ha volna eleje, az a jelen pillanatban már múlt. Vége se lehet, mert az a középen még nem jelen, csak jövő. A jelen csak kiterjedés nélküli időpontocská. A pontnak nincs kiterjedése... Ergo, hogyan fájhat a fogam? A múltat már nem érzem. A jövőt még nem érzem, jelen meg nincs. Hát akkor?

Élcelődhetünk vele, de az idő nem ismeri a tréfát. Irgalmatlan. Hajtja az óramutatót, a taktust verő zenegépet, a gépfűrész vágóélecskéit. Kísérteties a TV pontos időjelzése. Bakolépkekkel közeledik a 12 felé. Fölsikolt: az órának vége, ez a nap visszahozhatatlan.

Az Idő kőszíve hajthatatlan: öröm, fájdalom, tízéves vagy aggyastyán, ártatlan vagy tömeggyilkos, bíboros vagy sarki koldus egyforma neki.

Hivatlanul is beállít a jövő. Hozza tarisznyájában a titkait. Dörömböl, csönget, veri a kapubejáratot.

Ki biztos: e cikkecske végét megéri-e? Ha szalad is a szeme a következő szóra. Én se tudhatom előre, bár már következik a mondat, le tudom-e még írni. Még megváltoztathatom. Mit tegyek még hozzá, vagy jobb, ha elhagyom? Mennyi lehetőség! Az Isten pazarló irgalmából szerencsére fordul-e, amit magam ostobaságából rosszra tervezek?

Leakasztom a 82-es kalendáriumot. Bejegyzéseivel együtt. Milyen fontosak voltak, mégis eldobom problémáival együtt. Letépek a 83-asnak a címlapját. Kezdem bejegyezni a hónapok terveit, magamban susztorogva: okvetlen megoldom, jaj, csak sikerülne... ha még ez is... Várom izgalommal és reménykedve az Újjesztendőt.

Gondolunk-e a nagy pilianatra, amikor végleg kilépünk a múlt-jelen-jövő viszonylatából s együtt lehetünk az Örökkévalóval?

Az Egyház életéből

A pápa a szicíliai maffia tűzfészkében.

Alig fejezte be II. János Pál pápa spanyolországi látogatását, két napra Szicíliaba ment, Palermóba, az olasz maffia központjába. Palermo bíboros érseke, Salvatore Pappalardo kíséretében meglátogatta a történelmi helyeket, ahol ezek nagy lelkesedéssel fogadták. A hatóságok a legnagyobb biztonsági intézkedéseket tették, mert éppen megérkezése előtt a rendőrség négy gyilkosságot fedezett fel. — A pápa élesen szót emelt a szervezett barbár erőszak ellen, amit a maffia évszázadok óta gyakorol Szicíliaiban, a legtöbbször ártatlan emberek ellen. Ebben az évben a maffiának csak Palermo térségében 131 halálos áldozata volt. A különböző maffiacsoportok közt dúló irtóhadjáratot a pápa az ember és az emberi méltóság ellen elkövetett súlyos mérényletnek bélyegezte meg. Felszólította az összes pedagógusokat, iskolákat és főiskolákat, hogy vegyék fel ők is a harcot ez ellen a rákfene ellen. Segítsék a fiatalság lelkében már csirájában elfojtani az emberi erőszak minden megnyilvánulását.

A pápa meglátogatta azokat a szicíliai területeket is, amelyeket az 1968-as súlyos földrengés elpusztított. — Tizennégy évvel a katasztrófa után, a Szentatya az ott élő szegény emberek életviszonyait megaláznak találta és kérte az illetékeseket, hogy ezeken az állapotokon sürgősen segítsenek.

*

A világ bíborosainak tanácskozása

November 23-án megkezdődött a világ bíborosainak egyhetes tanácskozása a Vatikánban.

Jóllehet a tanácskozás tárgya és menete titkos, a pápa megnyitó leveléből a bíborostestülethez kitűnik, hogy a pápai kuria reformjáról és átszervezéséről van szó. A Szentatya súlyt helyez arra, hogy a tanácskozások a legnagyobb kollégialis egyetértésben folyjanak le és irányelv legyen a „lelkipásztori szempont”.

Ennek a reformnak a főcélja az egyetemes egyházzal szembeni „jobb szolgálat”. A pápa a világ püspöki testületeinek a vezetőitől is, akik nem mind bíborosok, elvárja a maguk hozzájárulását ehhez. Ezáltal a világegyház és a központi kormányzat között megjavul a kapcsolat.

A tanácskozások kitérnek a boldoggá- és a szenttéavatások reformjára, továbbá az egyetemes papság: világiak, szerzetesek és szeminaristák fegyelmére, és a Szentszék aktívabb jelenlétére az egyházi liturgikus cselekmények fejlődésében. Kitérnek a vatikáni hivatalok és hatóságok munkájának hatásosabb megszervezésére, mert nemcsak a pápa, hanem a Rómán-kívüli egyházi főhatóságok sincsenek megelégedve a jelenlegi munkamennettel.

Jólértesültek tudnak arról is, hogy szó volt a Vatikáni bank reformjáról is, amelynek üzleti kapcsolatai a milánói „Ambrosiano” magánbank csődje következtében szintén kétes megvilágításba kerültek

*

A vatikáni hivatalok munkaidejét heti 36 órában állapították meg. — De a „nagyfőnök” munkaidejét fölfelé nem szabályozták!

*

A Kuria keleti politikája és az ukrán katolikusok

Novemberben ünnepelte a Bazilita Szent Jozafát Kollégium 50 éves jubileumát Rómában. Az ünnepségekre Slipyj bíboros meghívta a pápát is, aki éppen spanyol útjáról tért haza. Azt a választ kapták a Vatikántól, hogy a pápa az

ünnepségek befejezésénél ott lesz. A pápa azonban nem jelent meg. — Azzal indokolták: „a Szentatya az úttól még fátadt”. — Szomorúságuk azonban elkeseredésbe ment át, amikor kiszivárgott a pápa környezetéből, hogy a Szentatya a meghívást meg sem kapta, mert az államtitkárságon (Casaroli érsek) nyoma veszett.

Ez nem először történik. 1979-ben az ukrán katolikus egyház fejének, Slipyj József bíborosnak, egy személyes írását nem adta tovább az államtitkárság a pápának. Csak amikor az ukrán metropolita magánkihallgatáson megemlítette, hogy a levelére még válasz nem jött, derült ki, hogy a pápa meg sem kapta a levelet.

A kellemetlen ügy mögött a Vatikán keleti politikája áll. Bizonyos vezető körök a Vatikánban meg akarják minden áron akadályozni, hogy II. János Pál pápa Slipyj bíborossal és híveivel barátságos szót váltson, mivel az ilyen megnyilatkozások a moszkvai Pátriárkátussal való tárgyalásoknál mindig nehézséget okoznak. KNA

*

Minket, magyarokat, az ilyen eset kellemetlenül emlékeztet Mindszenty József bíborosunk sorsára a Vatikánnál. — Slipyj bíboros is egyik áldozata a Vatikán keleti politikájának, úgy mint a mi megboldogult Prímásunk volt.

Hírek - események

Andropov, az új „Vörös Cár”

Akik még Magyarországról ismerték az akkori budapesti nagykövetet, Jurij Andropov-ot, azt mondják, hogy nagyon szerette a cigányzenét — maga is dalolt hozzá —, szerette a bort és szívesen táncolt, még csárdást is. Szép hölgyeknek virágot szokott küldeni. 1956 november 2-án magához rendelte Király Bélát, a budapesti magyar csapatok parancsnokát, nagyon udvariasan, de élesen figyelve fogadta és közölte vele, hogy a Szovjetunió kész a szovjet haderők kivonásáról tárgyalni. Másnap meg is kötötték a megállapodást az orosz csapatok kivonásáról a magyar kormányval. Arról persze szó sem esett, hogy már ekkor 16 új szovjet hadosztály ezer páncélossal nyomult be Magyarországra keletről.

Andropov, felhasználva a nagykövet sérthetetlen státusát, ott tartózkodott egész idő alatt a szabadságharc idegközpontjában, és mosolygott. Valaki úgy jellemezte: „Ez egy tigris mosolya volt”.

Akik ma azt gondolják, hogy Andropov okos és liberális ember, azok elfelejtik, honnan jött: a KGB-től! (Állambiztonsági Szerv.) Nem forradalmár, hanem hideg és számító karrierista. Lenin óta talán ő a legintelligensebb pártfőnök Oroszországban. Ő az első II. Miklós cár óta, aki angolul beszél. De az is biztos, hogy a szovjet hatalom érdekében nem fog visszariadni semmiféle eszköztől, amit szükségesnek tart.

Kopácsi László, a volt budapesti rendőrfőnök, Andropov-ot a legjobban informált embernek tartja a Szovjetunióban. Más orosz diplomatákkal szemben ő, Andropov Budapesten intenzíven foglalkozott a magyar történelemmel és kultúrával. Magyar klasszikusokat idézett és alantasaít is rávette, hogy tanulják meg a magyar nyelvet. — Kopácsi akkor látta utoljára Andropov arcán a „tigrismosolyt”, amikor a forradalom leverése után őt egy járőr Andropov elé vitte. A nagykövet barátságosan csak ennyit mondott: „Főlötteim beszélni akarnak Önnel”. Elő-

Dr. Noszlopi László (Budapest):

Alkoholizmus, kábítószeres és a gyógyulás módja

Nők alkoholizmusának okaira, kihatásaira és orvosi-pszichológiai kezelésére vonatkozólag a német K. Wanke (Frankfurt, 1969) kutatásai során hasznos és tanulságos eredményre jutott. Megállapította pl. hogy az idült alkoholizmus nőknél az élet negyedik évtizedében szokott kifejlődni, ellentétben a férfiakal, akiknél ilyesmi már a harmadik évtizedben megy végbe. Nemi különbség tekintetében: a második világháború előtt férfiak és nők aránya az alkoholizmus területén 10:1 volt, ami a háború után 7:1-re változott, 1956 óta pedig 3:1. Tehát az alkoholizmus térhódítása a nőknél nagymértékben emelkedett. Ami pedig az öröklés, családi terheltség, az alkoholista nők családjában utóbbi jelentősen gyakoribb, mint a férfiakban. Ez a jelenség más kábítószeres területén is mutatkozik, például gyógyszeresek, altatók, idegnyugtatók mértéktelen fogyasztása alakjában. Az alkoholista nőknél a partnerrel való konfliktus van túlsúlyban, aminek az alapja nyilván az a körülmény, hogy a nő számára a személyes dolgok fontosabbak, a férfi számára ellenben a tárgyi tényállás. A női páciensek gyakrabban fogyasztanak tömény alkoholt, mint a férfiak, gyorsabban jutnak az elmagá-

nyosodáshoz és teljes leromláshoz, a szakmai tevékenység tekintetében pedig zuhanó hanyatláshoz. A nők alkoholizmusa tehát lényegesen kedvezőtlenebb lefolyású, mint a férfiaké, ezenfelül pedig gyakrabban kapcsolatos más kábítószeresektől és gyógyszerektől való függéssel. Ellenben az analitikus, mélylélektani kezelés, amely férfiaknál ilyenkor hatástalan szokott maradni, nőknél eredményesebb. Ugyanez áll a csoport-terápiára is.

Ami mármint a narkomániás, káros szenvedélyű fiatalokat illeti, ezeknél a nyugati országokban az alkoholizmus mellett a hasis fogyasztása jelentős mérvű. Ezzel a problémával számos német szakember foglalkozott, így Renner, Pfeifer, Kielholz, Mende; a kutatások eredményeit pedig Schulte foglalta össze. A hasis szívása mellett a marihuana használata a gyakori, a fiataloknál. A hasis élvezete annyival károsabb az alkoholénál, amennyiben előbbi 30%-ban szokott idült narkomániához vezetni, az alkoholé ellenben legfeljebb 10 %-ban. Hasist kizárólag fiatalok szívják, és gyakran egész életükre a kábítószer rabjaivá válnak tőle.

Itt van a nagy veszély. De mindjárt hozzátáhatjuk, hogy a veszéllyel szemben felfedezhető a menekvés útja is, mégpedig az örökléstan tudománya által. E területen nagyjelentőségű eredményei vannak a magyar származású Zürichben működő Szondi Lipótnak. Eredményei szerint: a velünk született, ösztönös lelki adottságokat, törekvéseket különböző módon élhetjük ki és ezek az irányok lehetnek ugyanazon ösztönös törekvésnél pozitív (erkölcsileg megengedett és társadalmilag hasznos), vagy negatív természetűek (betegség, bűnözés).

Az iszákosság vagy egyéb narkómánia is elkerülhető vagy meggyógyulhat, ha az állásfoglaló „én”, a bibliai „szabad akarat” az ösztönös lelki adottságok pozitív kiélési módját választja. Tehát nem az italt, nem a kábítószereket vagy szerencsejátékot, hanem az értékes, karitatív életmódot. A pszichológiában együtt szokták volt emlegetni ezt a három fogalmat: templom, kocsmá, kártya. Itt a pszichológus nem a templomot becsüli le, helyezi a kocsmá szintjére, hanem azt fejezi ki, hogy ugyanazt a lelki adottságot ki lehet élnünk egyfelől erkölcsileg megengedett, sőt értékes módon is, de ki lehet élnünk beteges szenvedély vagy bűnözés alakjában is. Valaki választhatja a templomot, és választhatja az ellenkező utat, a kocsmát. Utóbbi előmozdíthatják az egyén életében a millió-ártalmak, pl. az ifjúságnál a züllött környezet, barátok, vagy az elhagyottság a nőnél. A helyes választást, a lelkileg és szellemileg felfelé vezető utat segíti a lelki életben egy ismeretlen x, amelyet minden ember, saját világnézete szerint nevezhet szellemnek, kegyelemnek, stb. Ez az adottság egy ösztön-ellenes hatalom és funkciója abban áll, hogy az ösztönök kiegyensúlyozását mind magasabb síkra emeli.

Zsidók az USA-ban. — Kereken 6 millió a számuk. — Chaim Weitzmann, Izrael első elnöke, szavai: „A zsidók olyanok, mint az emberek akik közt élnek, csak egy kicsit többek.” — All ez az USA-ra is. — 59%-a főiskolát végzett, 90%-a leszavaz a választásoknál, míg az összlakosok csak 71%-a. 5,8 millió közülük a 3500 zsidóval valamelyikéhez tartozik. Csak 4%-a vallja magát vallás nélkülinek, 88%-a részesíti gyermekeit zsidó nevelésben. 94%-a aktívan kiáll Izrael mellett. Az USA Kongresszusban 36 képviselőjük és szenátoruk van. — Ezek a tények teszik érthetővé,

hogy a zsidó miért „egy kicsit több”. — A zsidók négy hullámban vándoroltak ki tömegesen az USA-ba: 1. a spanyol inkvizíció elől; 2. 1848 után Bajor- és Poroszországból; 3. a XIX. század végén Oroszországból a cári pogromok elől; 4. a zsidó üldözések elől (Hitler).

„CSONT” avagy boldogabb újesztendőt!

A régi magyar katonaiskolák kedves szokásaihoz tartozott többek között a takarodó utáni félbangos 'mesemondás', viccek, elbeszélések... Persze „jaj” volt annak a kadettnek vagy akadémikusnak, aki nem vette észre a hálóterem ajtajának halk nyitását, azaz az ügyeletes tisztet, s nem némult el időben a mesemondással. Az ilyen „segelymeztlenség” biztosan egy-két délutáni-esti „kimenőjébe” került a jövőendő tiszt-úrnak.

A fenti szokáshoz tartozott, hogy az elbeszélő időnként „csont” jelszóval győződött meg, hogy követi-e még valaki az ő elmeséltét vagy már mindenki a-lussza az igazak (?) álmát. Aki ugyanis még ébren volt, „nyugtáznia” kellett a kérdezőt. Hogy miért éppen „csont” volt a tradicionális kérdéső és válasz, Isten a megmondhatója...

Ez a „csont” jut az eszembe az újesztendő küszöbén, hogy vajjon kik és hányan válaszolnak még a fogyó magyar váteszek irodalmi és sajtóigéretésére, a magyar betűre, a magyar szóra?! Kik és hányan várják bétről-hétre, hónapról-hónapra a magyar újságot, mely tájékoztat az emigráns időszerűségekről, beszámol a hazai helyzetről, jobban, hübben, mint a nyugati sajtó... Beszámol arról is: kimindenki ismerős, jóbarát vagy ismeretlen katonát dől ki a csatasorból és jelentkezett a Legfelsőbb Hadiúrnál, válamenyiönk irgalmas Istenénél.

Hányan állnak még a zászló alatt, melyre valamikor esküdtünk, hányan próbálják legalább nyugati jólétkapitalizmusukat az istenfélelem és hazaszereget jellemet meghatározó tényezőivel koordinálni, hogy ne kelljen szemlesütve állniok saját lelkiismeretük és a magyar Haza méltó érdekképviselete előtt itt az emigrációban.

Az újév kezdetén különösen időszerű

a kérdés felvetése. Szeretnénk a világ-helyzet baljós alakulása ellenére is a tradicionális újévi optimizmust megőrizni. Ahogy felejtethetlen emlékü bíborosunk valamikor Szegeden mondta: „Aki hinni tud, az várni tud, aki várni tud, az győzni fog!” — Persze, a hit mindennek előfeltétele, de nem karbatett kézzel ülni „és hinni”, hanem ahová életünk állított bennünket, ott „küzdeni erőnk szerint a legnemesbükért”.

A világirodalom egyik legnagyobb egyénisége, a magaskorban elhunyt Tolsztoj igazság- és Isten-keresésében nagy mélységeket ért el. Gyakran idézem embertársak és magam 'vígasztalására' is egyik megállapítását: „Ha valaki sokáig él, mindent megér. És ha még tovább él, mindennek az e l l e n k e z ő j é t is megéri”. Saját életem számos példájából egy eset: Hosszú börtönök és jeges szibériai kényszermunkatáborok állati bánásmódja és életfeltételei után már itt kint szabadföldön egy hivatásbeli konferencia után a nyugati ország fővárosában meghívtak a szovjet követségre koktélpartyra. — Nem mentem el... De a mai napig is őrzöm a „fényes” meghívót és csendes mosollyal és végtelen hálával az Isten irgalmáért — gondolok Tolsztojra: Csak aki feladja a harcot, veszett el igazán. Amíg módunk van tenni, jót tenni, munkálkodni hitünk és hazánk érdekében, jöhet (!) egy változás, a mostani mostohaságnak az ellenkezője...

Tebát ne maradjon válasz, visszhang nélkül a magyar betű, magyar szó, magyar ima sem; ne maradjon zárva ajak és szív, ha tenni kell! Legyen a visszhang, a válasz: CSONT, CSONT, amíg ebből a „csont”-ból egyszer, egy boldogabb újesztendőben megtestesül a feltámadás! — BUÉK!

Balogh Ádám

Az erdélyi és romániai magyarok helyzete

A legutolsó román népszámlálás csak 1,67 millió magyart mutat ki. Ezzel szemben ma már külföldön is legalább kétmillió magyarral számolnak csak Erdély területén. Ehhez jön a romániai és moldvai csángók 250.000-es csoportja és Románia un. regáti területén — főleg Bukarestben — szétszórta 250.000 magyar.

A nem Erdély területén élő magyar csángók és egyéb magyarok nem részesülnek vagy alig magyarnyelvű hitoktatásban vagy alsóbbfokú iskoláztatásban, magasabb iskolákról nem is beszélve. Ezek nemzeti, nyelvi- és kulturális szempontból egyszerűen pusztulásra vannak ítélve.

Ceausescu uralomrajutása óta az erdélyi magyarság helyzete is válságos. Azokban a megyékben, városokban és községekben, amelyek többségükben magyarok, még megvannak a saját magyar papjaik és alsóbbfokú iskoláik. De ahol kisebbségbe szorultak az erőszakos román betelepítések miatt, ott ezeknek a helyzete vallási és nemzeti szempontból nagyon kétségbees, hogyha orvoslás nem jön.

A nyugati magyar emigráció ismételt szót emelt különféle kormányoknál és a madridi zárókonferenciánál a romániai magyar kisebbség védelmében.

Magyarország részéről Kádár János és Ceausescu öt év előtti eredménytelen találkozása óta semmi sem történt. Egyedül Illyés Gyula hívta fel ismételtan francia újságíróknak adott nyilatkozatában a világ figyelmét az erdélyi magyar nemzeti-ség súlyos helyzetére. Megmozdult az erdélyi magyarság is: 82 novemberében a

nyugati kormányokhoz és a madridi emberi jogokat védő állandó konferenciához panaszt intézett, amelyben segítséget kér a román állam erőszakos magyarüldözése és beolvasztó politikájával szemben. A vádirat szerint a magyar értelmiségieket és munkásokat úgy kezelik, mint a román állam ellenségeit. — A magyar nemzetiség számára ezért kulturális autonómiát követelnek a nyelvek egyenjogúságával. A kisebbségi vidékeken pedig egyforma érvényesítési lehetőséget a köz- és a gazdasági életben, továbbá részesedést a kormányzásban és végül önkormányzatot követelnek magyar népességű kerületekben, teljes vallásszabadságot, akadálytalan mozgási és utazási lehetőségeket, magyar újságok szabad árusítását Romániában és azt a lehetőséget, hogy erdélyi magyarok valamelyik magyarországi egyetemen tanulhassanak.

Különösen az otthoni magyar fiatal értelmiségiek nyugtalanságának csillapítására kénytelen volt a magyar kormány a szocialista „testvérrel” Romániával szemben végre szót emelni a magyar sajtóban is. Így a tekintélyes folyóiratban, a „Valóság”-ban, hosszú és alapos cikkben cáfolja a magyarság ellen emelt román el-lenvádakat... Míg végre november végén a magyar kormány elküldte Aczél Györgyöt, a magyar Politbüro második legfontosabb emberét és a Központi Bizottság titkárát, Várkonyi Pétert Bukarestbe, hogy sürgősen tárgyaljanak Ceausescu román államelnökkel. A tárgyalás célját nem nevezték meg. Az eredményről is csak annyit közöltek, hogy a megbeszélés-

Hozd rendbe házadtáját...!

Amikor a múlt idő új esztendőbe fordul, szinte önkéntelenül jön a gondolat, főleg, ha az ember már idősebb: Vajon, mennyi van még hátra? És ha az Urísten nem is üzen nekünk olyan nyersen és világosan, mint Izajás prófétája által Híszkija királynak: „Hozd rendbe házadtáját, mert nemsokára meghalsz... (Iz. 38), az idő múlása és a gyorsan szaporodó évek súlya, ezt elég nyomatékosan tudtukra adja, mint az élet nagy és komoly realitását.

A keresztény ember mindig készen kell álljon — erre az Úr Krisztus tanításában elég felhívást találunk. Neki az egész élet nem más, nem szabad hogy más legyen, mint felkészülés a vele való találkozásra. De a lelkiiken, az örökkétartó dolgokról való gondoskodáson kívüli van ez isteni üzenetnek még egy másik vonatkozása is: az ember hozza rendbe házadtáját, vagyis időben gondoskodik a földiekről, dolgokról, melyeket nem visz magával, melyek itt maradnak az utódok, az örökösök örömeire, vagy bosszúságára. Hogy mit akarunk ezzel mondani, magyarázza meg egy nemrég halott elbeszélés.

„Nővérem, sok és hosszadalmas szenvedés után elhunyt. Ez gyászt, de egyben megkönnyebbülést is váltott ki bennünk, mert a halál tényleg megváltás volt számára. Mivel sógorom már előbb meghalt, ránk hárult a feladat, hogy felszámoljuk nővérem árván maradt háztartását. Unokahugom rimánkodására ugyanis beleegyeztem, hogy segítek neki. Akkor ugyanis még fogalmam sem volt, mekkora fába vágom a fejszemet.

A bútort — nagyon szép és ápolat —, mint minden nővérem lakásában, senkinek sem kellett a rokonságból. Mind-egyiknek megvan a maga jól berendezett lakása. Végül is egy régi, még a nagyszülők idejéből származó ülő-garnitúrát volt hajlandó valaki magával vinni (nosztalgiaiból), de minden más a nyakunkon maradt. — Vaion mi lesz a többi holmival? — kérdeztük. Nagy és szinte megoldhatatlannak látszó probléma előtt álltunk. Végül egyik nap ráakadtunk egy újsághirdetésre: „Veszek öreg

Horváth Béla (1908—1975):

Karácsony

NAGY ÖRÖMET HIRDETEK

*Daloljatok, didergő száműzöttek!
Hirdessük, társaim, az Isteni Szülöttet!
Vigadj ma, népl! a megváltó mennyország
Ez éjszakán megérkezik tehozzád.*

*Tomboljatok, ti bujdosó szegények,
Vigadjatok az Egek Hercegeinek!
Mert ez napon világra született ő,
Aki világot vala megteremtő.*

*Az ég ma rebben a rideg göröngyön
S a régi gyászra újdun-új öröm jön.
Isten Fiának emberi
Szépségét kell ma zengeni,*

*Aki arcunkon drága képe-mását,
Megigazítja isteni vonását
S hogy ékességünk igazán kitesséle:
Szabadságot szab ránk az új Szövetség.*

seket teljes nyíltság és tárgyilagosság jellemezte. — Az otthoni és a világon szétszórta élő ötmillió magyar körében azonban tovább terjed a nyugtalanság és az elégedetlenség. Hogy nem nagy foganatja volt ennek a tárgyalásnak, kiténik abból az újabb magyar ellenes intézkedésből, mely szerint magyar katolikus teológiára évenként csak 15 teológust vehetnek fel. Protestánsra pedig csak hármat.

bútort és más háztartási berendezést”. Ez a mi emberünk, — mondtuk — és máris nyúltunk a telefonhoz. A „mi emberünk” meg is jelent. Fitymálkodva járta körül a lakást és csupán a már elígert ülő-garnitúrát akarta elvinni egy nevetséges összegért. A többi is elviszi — mondta, ha megfizetünk érte. Erre felháborodva mutattuk neki, hogy merre van a kijárat.

Ajánljuk fel a holmit a Caritasnak, vagy a Vöröskeresztnek — mondta unokahugom — hiszen annyi szegény ember van, menekültek, áttelepülők stb. S mi élénk színekkel festettük le magunknak, hogy mekkora örömmel fogadják majd ajánlatunkat. Újra telefonáltunk. — Megint csalódnunk kellett. „Sajnos raktáraink tele vannak, nem tudjuk hova tenni már a sok bútort. Jelenleg nem jönnek új menekültek, sem áttelepülők... sajnáljuk, de...” — Leverten tesszük le a kagylót és tanácstalanul nézünk egymásra. „No mindegy — mondom — azért lássunk munkához! Legelőször is ürítsük ki a szekrényeket s utána majd csak lesz valamelyik. Soha nem használt törülközők, asztalterítők, ágynemű kerülnek elő. A használtak közül sok mindent ki kellett volna nővéremnek időközben selejteznie, de ő nem tudott megválni semmitől. Ugyanez volt a helyzet a ruhaszekrényvel is. Idejétmúlt, ódivatú ruhák és kabátok kerültek onnét is elő — a zsúfolt szekrényekből.

A legtöbb munkát az íróasztal és a könyvszekrény adta. Ezer apró dolgot kellett kézbe venni, megnézni, szortírozni. Találtunk megsárgult, rég kifizetett számlákat, elavult üzleti papírokat, piros szalaggal átkötött szerelmes leveleket, fényképalbumokat garmadával... Lassan, türelmes munkával azért mindennek a végére jutottunk. Még a nagy és nehéz bútordaraboktól is sikerült megválnunk. Megkértük azt a kereskedőt, akinél a nővérem állandóan vásárolt, hogy kitehesse kiakartatába egy hirdetőt, amelyben felsoroltuk, hogy ekkor és ekkor, itt és itt, mi kapható olcsó áron. Ez a megoldás azután nagyszerűen bevált. Mert az ismerősök és szomszédok sötétenlátása ellenére is jöttek az emberek, ha nem is tömegesen, de jöttek, és végül is minden elkelt. Ha olcsón is, de mindentől megszabadultunk.

Amikor a lakást rendbe tettük, a kulcsot leadtuk s a bőrdöngőkkel beszálltunk az autóba, halálosan fáradtan, de megkönnyebbülten lélegeztünk fel. Ami engem illet, bizony nagyon sokat tanultam ebből és megfogadtam, hogy máskép csinálom, mint a nővérem. Én nem tartogatom, gyöngyörgetem a dolgokat, hanem időben megválok tőlük, főleg azoktól, amikre nincs okvetlen szükségem. Itt van például a szép faragott szekrényem! A fiam minden alkalommal, ha meglátogat, szeretettel símogatja meg a szemével. A legközelebbi születésnapjára neki ajándékozom. A menyem meg hadd vigye el a hímezett asztalterítőt, mely annyira tetszik neki! Én már úgysem használom. A mosása, de különösen a vasalása ugyanis sok munkát igényel. Ez már nem nekem való. A fölösleges emlékeket vagy elajándékozom, vagy kidobom. Az élet verőfényes napjainak emlékeit a szívemben őrzöm meg inkább, mintsem a szekrények fiókjában. Ezzel megkönnyíttem a magam életét, de azokat is, akik majd utánam következnek”.

„Hozd rendbe a házadtáját...! Ezt az isteni felszólítást így is lehet értelmezni. S aki megérti, az megtanulja, hogy az élet, e mulandó élet anyagi javait hogyan kell az isteni bölcsesség fényénél látni.

Megyesi András

Hazai figyelő

A csanádi egyházmegye elnevezése megváltozik. — Dr. Udvardy József megyéspüspök a szegedi székesegyházban hirdette ki november 15-én, hogy a Szent-szék a „Csanádi egyházmegye” elnevezését „Szeged-Csanádi Egyházmegye” elnevezésre változtatta meg.

Az eddigi „Csanádi Egyházmegye” még Szent István alapítása 1030-ban, Csanád város székhellyel. 1552-ben a várost a törökök elfoglalták és a püspökség elmenekült. Amikor 1686-ban Szeged városa föltszabadult a török uralom alól, a Csanádi egyházmegye székhelyét Szegedre helyezték át. De amikor az 1730-as években az egész Bánság felszabadult, III. Károly király úgy intézkedett, hogy a csanádi egyházmegye Szegedről Temesvárra költözzék. Ez volt a helyzet 1923-ig, amikor az akkori csanádi püspök, Glattfelder Gyula, a román megszállás miatt újra Szegedre költözött át, s nyolc évre rá XI. Pius pápa a Csanádi egyházmegye székhelyét hivatalosan is Szegedre helyezte. Közben megépült a szegedi dóm, a Magyarok Nagyszombatjának szentelve, és székesegyház rangjára emelve. — A csanádi püspökök azóta 51 éve kormányozzák Szegedről az egyházmegyét, tehát szükségesnek és jogosnak is látszott, hogy az egyházmegyét „Szeged-Csanádi Egyházmegye” névre módosítsák.

*

Nyugtalanító hazai hírek. — Tekintélyes külföldi lapok beszámolnak arról, hogy a legutóbbi időben — Andropov szovjetország KGB-főnök, volt budapesti nagykövet, hatalomrajutása óta, rendőri akciók sora történt Magyarországon a rendszert bíráló értelmiségiekkel, továbbá a magyar „szamizdat” kiadóival és terjesztőivel szemben, azzal a megokolással, hogy a kormány- és népellenes tevékenységek az utóbbi időben terjedőben vannak. Így átmenetileg letartóztatták ifj. Rajk Lászlót, akinek apját 1949-ben mint titóistát kivégezték, továbbá több ismert művész, tudós és újságíró közt Sulyok Miklóst, aki a Központi Bizottság titkárnak, Aczél Györgynek, unokaöccse. — Kiválította az akciót az a tény is, hogy 71 vezető magyar művész, író, értelmiségi és tudós, tiltakozó határozattal fordult a kormányhoz az erdélyi magyarokkal szembeni bánásmód miatt, ráhárítva a felelősséget a jelenlegi magyar rendszerre is.

1983 január elsejével Magyarország új és igen szigorú tartózkodási feltételeket léptet érvénybe a külföldiekkel szemben. A megokolás az, hogy ezzel az intézkedéssel kívánja megakadályozni a turisták különböző bűnügyi tevékenységét...

*

Bécsi lapok hírt adnak arról, hogy Erdélyi magyarok Kroisky osztrák kancellárhoz is fordultak azzal a kéréssel, hogy ő, a hatalmi blokkokon kívül álló Ausztria vezetője, a Madrid-i biztonsági konferencián emeljen szót a romániai több mint kétfélmillió magyar kisebbségért, amely ősi földjén, Erdélyben, és szerte Romániában nemzeti létében, nyelvében és kultúrájában pusztulás fenyeget.

A „Mosoly Országá”

Egy csoport nyugati újságíró nemrég Sopronnál ment át Magyarországra. — A határ: tüskés drót, őrtornyok, állig felfegyverzett határőrökönként. Betonnal és acélsínekkel megerősített súlyos sorompók. Ez a külső keret. Aztán jön a meglepetés: a német és amerikai újságírókat a vámházba vezetik. Utlevél vizsgálat, egyéb kellemetlen kérdések helyett a parancsnok fogadja őket széles mosollyal fehér asztalhoz ülteti őket kis „erősítőre”. Ízletes friss szalámi, pompás borok, barackpálinka. A parancsnok, egy fess főhadnagy, kifogástalan németül üdvözlőli őket és kínálja helyet.

Az ember nem is hinné el, hogy 1982 november végét írnak, hogy egy kommunista állam vámházában vannak, ha egy negyedóra múlva be nem jön a szolgálatos őrmester és nem hozza magával a már lepecsételt útleveleket. — A bájos „nyitány” után a nyugati vendégeket rövid sajtókonferenciára hívja a magyar határforgalom helyettes parancsnoka, Balogh György alezredes. — „Számomra megtiszteltetés és öröm, hogy a magyar határforgalom problémáiról nyilatkozhatok és esetleges kérdéseket megválaszolhatok. A magyar vámhatóság — folytatta — igyekszik hatékony, gyors és udvarias lenni.”

17 millió külföldi látogatja meg évenként a Magyar Népköztársaságot. Ugyanakkor 5,5 millió magyar utazik külföldre, több százezer nyugati irányba. „Magam is szívesen megyek föl Bécsbe”, — mondta huncut mosollyal az alezredes.

A továbbiakban arról beszélt az alezredes, hogy szívesen és nagyon jól összedolgoznak a magyar hatóságok a bűnözés és a kábítószerkereskedelem terén a nyugati hatóságokkal. Különösen jó a kapcsolat a Wiesbaden-i és a bajor Landeskriminalamt-tal / Bűnügyi Hivatal /. A külföldiek közül a magyar hatóságoknak legtöbb problémájuk jogoszlávokkal, olaszokkal, törökökkel és arabokkal van. — „A legutóbbi időkben sok gondor okoznak nekünk a lengyelek is,” — mondja tovább. — Aztán feltesz egy kérdést: „Tudják, hogy lehet kevés keleti pénzzel egy nagy nyugati autót szerezni? — Mint lengyel állampolgár Magyarországra utazik. Itt elad a feketepiacon különféle népi szötteket és egyéb dolgot. Aztán a magyar forinttal Bécsbe utazik. Ott a feketepiacon beváltják a magyar forintot és vásárolnak elektronikus számológépeket és hasonlókat. Ezeket az árukat Varsóban eladják a feketepiacon és vesznek érte „bluejeans”-eket. Ezekkel Moszkvába mennek, ott eladják és vesznek érte egy értékes régi ikont. Ezzel aztán Londonba utaznak és az ikon vételárért vesznek egy nagy autót!”

Igy fest a „Mosoly Országá” a nyugati újságírók viszonylatában! — Sajnos, magyar hazlátogatóknak más tapasztalataik is vannak!

Elszomorító statisztikai adatok Magyarországról. — Beszámoltunk arról, hogy II János Pál pápa december 12-én a Szent Péter-téren többek közt megemlékezett a magyar családi élet súlyos helyzetéről is. Ezzel kapcsolatban egy-két statisztikai adat: az 1980-as statisztikai évkönyvszerint Budapesten 15,487 polgári házasságkötés történt, de ezből 456 házasságot bontottak fel. Egész Magyarországot tekintve 1980-ban 80.331 polgári házasságkötés volt és ezből 346 válással végződött. Ennek következtében mintegy 30.000 gyermek maradt egyik vagy mindkét szülő nélkül.

1960-80 között az ország szeszitalfo-

gyasztása országos viszonylatban aggasztóan emelkedett. Azóta riasztó arányban emelkedett Magyarországon az öngyilkosságok száma. Mig 1960-ban 2,527 öngyilkosság történt, addig 1980-ban már 4.803. — Ezzel világviszonylatban is Magyarország az első helyet foglalja el. — Ezek az adatok magukban is mélyen elszomorítóak.

Tomek Vince

a piarista rend volt generálisa 90 éves

Sáros megyében, Palócskán, született kántortanító családból, tíz gyermek közül ő a kilencedik. 1908-ban lépett a piarista rendbe. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen tanult, 1916-ban szentelték pappá. Volt hittanár, prefektus, középiskolai tanár, majd a rendi főiskolán egyházbogot és morálist tanított. 1946-ban a magyar tartomány főnöke. Egy évre rá megválasztják Romániában az egész piarista rend generálisává. Utána még kétszer újválasztják, így 20 évig vezette a piarista rendet. A világ különböző helyein 70 új rendházat alapított. 1967-ben, 75 éves korában, maga kérte, mentse fel az általános rendfőnöki tisztség alól. Ez év november 9-én töltötte be 90. évét. — Tomek Vince világszerte nagy megbecsülést szerzett a magyar szerzetesrendnek.

Tömöri Edit

Magyar ferences nővér indiai egyetemen

Dr. Tömöri Edit Mária, ferencendi miszcionárius nővér, a Madras-i egyetemen magas kutatói szinten tanít. — A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen végzett, ahol 51 éve doktorált művészettörténetből. Doktori értekezése a Nagy Lajos alapította aacheni magyar kápolna történetéről szól, ahol állandóan két magyar káplán állt rendelkezésére a magyar zarándokoknak.

Tömöri Edit késői hivatás. 1948-ban indult el az indiai miszióba. 1982 márciusában jelent meg 30 évi kutató munkája eredményeként: „India és Nyugat művészettörténete” című könyve. — A Corvina kiadó törbevette „India építészete” — című kézirata magyar fordítását.

v. Balogh Adám kitüntetése

1982 november 24-én nyújtotta át Dr. Ratzenböck felsőausztriai Landeshauptmann kedves ünnepség keretében v. BALOGH ADÁM Bad Ischl-i gimn. tanár honfitársunknak a „Szellemi Honvédelem” (Geistige Landesverteidigung) ezüst kitüntetését.

Az ünnepségen Balogh Adám családján és barátain kívül több magasrangú osztrák tiszt is résztvett. A kitüntetett, aki aktív magyar tiszt volt, a 2. világháborúban századparancsnok és kétszer sebesült, már két évtizedes tanári működése óta foglalkozik a „honvédelem szellemi fegyverekkel” problémával. 1973-ban jelent meg egy ilyen tárgyú írása a jogos ön- és honvédelemről, amely az összes felsőausztriai magasabb iskolák segédkönyve lett. De nemcsak írásban, hanem tanári munkássága minden területén igyekezett az ifjúságot helyesen felvilágosítani a keresztény honvédelem tanításáról. Ezzel a mai iskolákban sajnos már ritka, de nélkülözhetetlen pedagógiai munkájával nagy rokonszenvet szerzett a tanulók és szüleik körében. A katonai szerveknél és a tanügyi hatóságoknál pedig nagy elismerést s egyben megbecsülést a magyar pedagógusnak.

Balogh Adám kitüntetésének, aki az „Életünk” munkatársa is, szívből örülünk és melegen gratulálunk!

M A T T S E E

Olvasóink figyelmébe!

Küszöbön 1983, Szent István Szenttéavatásának 900. évfordulója. — A Szentkorona 1945-ben történt elűzése helyén, Mattsee-ban, méltó emlékmű készül. Februári számunkban a kivitelezésre kerülő végleges tervet közöljük. — Az emlékmű felavatása 1983 szeptember 10–15-e közt lesz, összefüggésben II. János Pál pápa szeptember 12-i látogatásával, Máriacellenben.

Az emlékmű méltó és időtálló kivitelezése emlékezésül az utókornak, mindannyiunk áldozatkészségétől függ. Eddigi adományok:

	DM
Dr. Jekelfalussy Zoltán, Menden	100,—
Dr. Papp Gábor, Cleveland	150,—
Dr. Bartha, Mannheim	50,—
Kreisz Mihály, Ravensburg	100,—
Dr. Juba Ferenc, St. Pölten	71,17
v. Konkoly-Thege, Oslo	100,—
v. Somorjai Béla, St. Gallen	100,—
Kiszér Margit, München	20,—
P. A. Zichy	20,—
Neu Alexander, Mainz	80,—
Zahoránszky Pál, Egling	10,—
Hetesy E. A., Heildo	22,—
Szenttamásy Béla, Malmö	20,—
v. dr. Pály András, Wien	1000,—
Dr. Andráska Jenő, Svájc	100,—
Kabdebó Joh., Dillingen	100,—
Mosdósy Ágota, Kanada	25,—
Mme. La Roche, Genf	35,—
Balogh Adám Prof., Bad Ischl	70,—
v. Vörös Károly, Sao Paulo	116,—
Martiny M., Svájc	10,—
Toldy J., Köln	50,—
Verein d. Ungarn i. Vorariberg	134,10
Balogh Adám Prof., Bad Ischl	70,62
G. Bentinck bárónő, Svájc	1173,30
Virágh Ferenc, Belgium	111,38
Vaszilovszky, Hollandia	100,—
X. Y., Svájc	60,—
Herold Magdolna, Malmö	30,—
Aparváry Mártonné, Kanada	99,50
Detre Gyula, Kanada	204,05
Dr. Papp Gábor, Cleveland	720,—
Jandó Gyula, Melbourne	2.805,06

DM 8.857,88

Postscheckkonto München 606 50-803
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto St.
Korona emlékmű vagy eurocekk útján
szerkesztőségünknek címezve.

Harangozó Ferenc, ügyv. elnök

**KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY
ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!**

Szépségkirálynő a szépségről: *Maria Sela Alvarez (22 éves) a Dominikai Köztársaságból, nyerte el az idei Világ Szépségkirálynője címet. A gyakorló katolikus leány a világsajtó képviselői előtt kijelentette: „A szépség belülről jön, nem csupán külsőség. Én még szűz vagyok és erre büszke. Az is maradok, amíg férjhez nem megyek. — Nem én voltam a legszebb, de talán a leginkább kiteljesedett.”*

Múlt év elején jelent meg

Orbán Balázs: A SZÉKELYFÖLD LEIRASA
című felbecsülhetetlen értékű munkája, a magyar tudományos irodalom egyik nagy könyvészeti ritkasága. Az új kiadás gondozója, Illyés Elemér, vállalkozásával veszendőbe induló szellemi hagyományunkat mentette át az utánunk jövőnek. A három kötetet foglalt hasonló kiadás az eredeti hat kötetén kívül Orbán Balázs kiadatlan és részben ismeretlen 130 oldalas kézírásos kiegészítéseit, javításait is tartalmazza. A bevezető tanulmányt írta és jegyzetekkel ellátta a mű kiadója. Művészi kivitelezés, vászonkötés, csak kevés példányszámban. Ára postaköltséggel együtt DM 220,—, vagy ennek megfelelő US-\$. Megrendelhető a vételár előzetes megküldésével a kiadónál: **Dr. Elemér Illyés, Alpspitzstr. 8/a, D-8162 Schliersee 2, BRD — West Germany.**

Újdonság! Megjelent!

**Szamosi József:
ÁLMAIM ÁRNYÉKA**
(Száz vers 1982 — 1934)

A szép kiállítású könyv ára
DM 20,—, vagy \$ 10,— + portó.

Megrendelhető a kiadó címén:

**Aurora, Oertlinweg 4
D-8000 München 90**

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Keresztelés: Megkereszteltük Fűri László és Varga Anna fiait: **László Emilt** és **Levente Károlyt**, 1982 okt. 28-án. **Szentségi házasságot** kötött **Sramec Antal** és **Palóc Ilona** Traiskirchenben 1982 dec. 7-én. — A szentségi kegyelem vezérelje őket az élet útjain!

Az örök hazába költöztek: **Barcsay Lajos**, 78 éves, 1982 okt. 20, Bécsben; — **Hajmágy János**, 66 éves, 1982 nov. 9, Bécsben; — **Zeiliger Aladár**, 60 éves, 1982 nov. 17, Welsben; — **Bornemissza Margit**, 88 éves, 1982 nov. 25, Bécsben. — Szeretett halottaink Isten kegyelméből részeseüljenek az örök boldogságban!

Linz: Keresztelés: 1982 nov. 7-én Lenzingben megkereszteltük **dr. Albert Lajos** és **Csatári Csilla** fiát, **Elődöt**.

Házasság: A linzi Szt. Mihály plébániatemplomban okt. 2-án házasságot kötöttek **Jankó Erika** és **Kobl Müller Christian**. — A fiatalasszonyt és családját a magyarság körében megbecsülés veszi körül. — Szülei komoly vallásosságban nevelték és ezzel a legértékesebb hozománnyal kezdik házasságukat; — Okt. 23-án Ebelsbergben házasságot kötöttek **Farkas Edit** és **Schuster Gerhard**; — Okt. 29-én Wallseeben házasságot kötöttek **Mérgek Erika** és **Kiss Gábor**. — Menekülttáborból jöttek, a rokonság és az otthoni ismerősök távol voltak, de a kis osztrák templomban a magyar nászmise és az esketés mély benyomást tett a magyar hívekre.

Isten áldása kísérje az új házások további életútját!

Halálozás: Nov. 17-én elhunyt **Zelliger Aladár**, a Caritas egykori nagyon értékes munkatársa. A hazához és az Egyházhoz mindig hűséges volt. Meg is adta neki az Úr, hogy rendkívül áldozatos hite legyen elviselhetőbbé a betegség terhét. Nov. 22-én dr. Balogh Vince plébánossal temették a welsi temetőben; — Nov. 18-án dr. Balogh Vince plébános temette a St. Martin-i temetőben **Viseralek Istvánt**. Közlekedési baleset áldozata lett. Riedben lakott. — Az Úr adjon az elhunytaknak örök nyugalmat!

BELGIUM

Liège: A keresztségben részesültek: **Chrobot Sára**, Marc és Heller Lilianne leánya, Herstal-ban; — **Riczu Veronika**, Tibor és Sultatos Constantide leánya, Grace Hollogne-ban; — **Dezső Hilde**, István és Germaine Drieskens leánya, Köln-ben; — **Bayau Florence**, Michel és Heim Éva leánya, Verviers-ben. — Gratulálunk! Növekedjenek kegyelemben és egészségben!

Elhunytak az Úrban: **de Rudnay Gyula**, 72 éves, Henri Chappelle-ban; — **Czukur**

ERDÉLYI RTI

Az erdélyi csomagakció eddig 265 csomagot kb. DM 29,000.- értékben eredményezett.

Gondoljunk erdélyi magyar testvéreinkre! Használjuk ki a kedvező csomagküldési lehetőséget!

Egy csomag ára augusztus 1. óta DM 108.75.

A csomagok tartalma: 10 kg élelmiszer: húskonzerv, kávé, kakaó, olaj, levespor, liszt, rizs stb. A csomagokat átvételi elismervény ellenében a németországi Quelle-cég vámmentesen küldi szét nagyváradi raktárból.

Csomagokat küldhet a gyulafehérvári szeminárium, gyermekkórházak, öregotthonok megsegítésére. De küldhet egyéni címre is, akinek akar, de meg kell adni a pontos címet és a feladót.

Az összeget befizetheti az „Életünk” szerkesztőségének:

1. Kath. Ung. Seelsorge, Sonderkonto 606-50-803 Postscheckamt München;

2. Kath. Ung. Seelsorge, Bayer. Vereinsbank, München, Konto 145-857 — Erdély.

3. Befizethető készpénzben minden magyar helyi lelkésznel is.

Antalné szül. **Schmiedmayer Julianna**, 76 éves, Maasmechelenben; — **Egyed József**, 56 éves, Genk-ben; — **Virág Ferenc**, 46 éves, Schaarbeek-ben; — **Esek Ferenc**, 45 éves, Genk-ben (Waterschei). — Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG

Mannheim: Keresztelés: **Balog Krisztina**, Balog Ferenc és felesége szül. Balog Márta kislánya 1982 dec. 4-én a szent keresztségben Isten és az Anyaszentegyház gyermeke lett. — Isten áldása és oltalma legyen a gyermeknek és szüleinek, hogy elérkezzenek ahhoz a célhoz, amely felé a keresztség szentsége által elindultak.

Halottaink: **Sturm Irén** 1982 okt. 18-án 69 éves korában rövid, súlyos szenvedés után Bad Kreuznachban elhunyt. — **Tóth Lászlóné** szül. **Némeih Éva** tragikus hirtelenséggel 57 éves korában hagyta el a földieket és gyászoló családját a Karlsruhe melletti Spöckben, 1982 nov. 6-án. — Mint lapunk hűséges olvasóira és hívő közösségünk tagjaira szeretettel emlékezünk és ajánljuk őket Urunk és Istenünk irgalmas jószágába.

München: Keresztelés: **Waczek Anna Krisztina**, dr. W. István és Zappe Judit kislánya, szül. 1982 júl. 23-án Kemptenben, keresztelték 1982 okt. 3-án ugyanott; — **Solymár Dániel**, S. László és Lengyel Rita fia, szül. 1982 nov. 23-án Münchenben; — **Kovács Benedikt Viktor**, K. Dénes és Török Beatrix fia szül. 1982 ápr. 30-án Münchenben.

Házasságot kötöttek: **Szalay Csilla Erzsébet** és **Vértesi Péter** 1982 okt. 5-én Münchenben.

Halottaink: **Dr. Aigner Olivér** 57 éves korában, 1982 feb. 8-án elhunyt Münchenben; — **Dr. v. Kenézy Tibor** 69 éves korában 1982 szept. 27-én Münchenben meghalt. Temették 1982 okt. 1-én Münchenben; — **Tóth Rozália** 93 éves korában 1982 okt. 15-én Gautingban meghalt. Temetése 1982 okt. 18-án volt Riedben; — **Rigler Margit** 76 éves korában 1982 nov. 19-én Münchenben meghalt. Temetése 1982 nov. 24-én volt; — **Boda Gábor** 43 éves korában 1982 nov. 20-án Münchenben meghalt. Temetése 1982 nov. 25-én volt az Aubing-i temetőben; — **Gróf Zichy Gábor** 69 éves korában 1982 dec. 4-én Münchenben elhunyt. Temetése dec. 10-én az Ostfriedhofban volt; — **Rössler Pálné** sz. **Herdt Hildegard** 81 éves korában 1982 dec. 7-én Fischbachauban meghalt. Temetése dec. 10-én az Ostfriedhofban volt.

Stuttgart: Keresztelés: **Riszter Árpád** és **Ildikó** szül. Könye kislánya, **Barbara Teresia**, 1982 nov. 27-én a keresztség szentségében részesült.

Házasság: **Dr. med. Ósapai László** és **Kiss Judit** örök hűséget esküdtek egymásnak nov. 13-án.

OLASZORSZÁG

Róma: Keresztelések: 1982 júl. 4-én megkeresztelték **Lauri Giorgio** és **Czelik Márta** második gyermekét, **Zoltán Arturót**; — okt. 24-én a szentmise keretében megkeresztelték három kivándorlásra váró család gyermekeit: **Halmi József** és **Szabó Gabriella** gyermekeit: **Viktort**, **Józsefet** és **Anitát**; — **Nyári György** és **Varga Mária** gyermekeit: **Erikát** és **Viktóriát**; — **Zelei László** és **Kravec Raisza** gyermekét: **Lászlót**. — Tiszta szívből együtt örülünk a szülőkkel! — Okt. 30-án a V. V. Venetói kapucinus templomban, **Ari Barna** megfontolás és megfelelő előkészület után letette a kat. keresztény hitvallást; ezzel az **Anyaszentegyház tagja** lett és egész családjával a szétáldozáshoz járult. — Isten áldása kísérje őket majd új otthonukban, az USA-ban, is!

Halálozások: Szept. 4-én, 88 éves korában Rómában meghalt **dr. Mike József**, orvos; — okt. 12-én, 78 éves korában meghalt **Grove István**; — okt. 26-án, 44 éves korában, négy hónapi olaszországi tartózkodás után Montecarlo-ban (Lucca) meghalt **Martinelli Guidoné** sz. **Pataki Margit**. — Adj, Atyánk, örök nyugalmat nekik!

MAGYAR LELKIGYAKORLAT lesz Fribourg-ban (Svájc), a Bertigny lelkigyakorlatosházban 1983 február 24. csütörtök estétől február 27. vasárnap ebéd utániig. A lelkigyakorlatot **P. Bácsváry Róbert SJ** tartja.

Részvételdíj teljes ellátással személyenként Fr 125,—, házaspároknak 2 személyre Fr 235,—. (Aki csak péntek estétől kezdve tud résztvenni, annak Fr 90,— ill. Fr 160,—).

Jelentkezés 1983 február 15-ig.

Huba Judit, Neptunstr. 1C, 8032 Zürich
Telefon 01 / 251 55 54.

A MENEKÜLTEK SZÁMA

Az ENSZ menekültügyi főbiztosának jelentése szerint Európában 1981 év végén a menekültek száma 590.000 volt. Ebből egyedül 45.000 lengyel kért politikai menedéket és további 90.000 lengyel kérte külföldi tartózkodási engedélyének meghosszabítását.

Ehhez még meg kell jegyeznünk, hogy a lengyel menekültek száma 1982-ben még megkétszereződött.

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG

Dr. BAKTAY Ervin: A csillagfejtés könyve	75.—
Dallos Sándor: Aranyecset, A nap szerelme I.-II.	50.—
Dümmerth Dezső: Az Árpádok nyomában	18.—
Hans Fallada: Mi lesz veled emberke?	13.—
Gundel-Harmath: A vendéglátás emlékei	24.—
Kovai Lőrinc: Bolygó láng	15.—
Krudy Gyula: Álmoskönyv	25.—
Szerb A.: A világirodalom története	26.—
Zsigmond Gábor: Az ősi társadalom magyar kutatói	15.—
Székely népballadák	33.—
Csontváry — Nagy album	100.—
Szinyei Merse Pál — Nagy album	100.—
Rózsa György: A Történelmi Képcsarnok legszebb képei	34.—
Világtörténet képekben I.-II.	134.—
Különbféle szótárak, nyelvkönyvek, enciklopédiák, hanglemezek és teljes operafelvételek kaphatók.	

A világ minden részén megjelent könyvek állnak a kedves vásárlóink szolgálatára, új és antikvár könyvek szótárak, lexikonok, mesekönyvek, hanglemezek.

Kérje katalógusunkat!

M. SZERDAY
METROPOLITAN VERLAG
CH-4142 Münchenstein / Svájc.
Telefon: (061) 46-59-02

Magyarok legkedveltebb szórakozóhelyei!

HAGYOMÁNYOS MAGYAR DIÁKBÁL

1983 február 4-én, pénteken, 19.30 órai kezdettel az eddigi nagyszerű keretek között a Hotel Bayerischer Hof (Promenadeplatz 2 8000 München 2) dísztermében. A bált az elsőbálozó leányok nyitják meg. **Jelentkezésüket** 1983 január 10-től naponta 17.00–20.00 óráig telefonon a (089) 6 92 39 82 számon kérjék.

Felvilágosítás a (089) 6 92 41 29 számon 10.00–12.00 és 18.00–21.00 óráig.

A tánczenét három ismert magyar zenekar szolgáltatja. Változatos műsorunkkal biztosítunk kellemes szórakozást, vidám hangulatot! A bevétel egy részét karitatív célra fordítjuk! Kérjük barátainkat, hogy a dátumot már most jegyezzék elő a naptárba.

A Diákszövetség Müncheni Csoportja
Báltrendezőség

Magyar zarándoklat Fatimába

Első magyar királyunk, **ISTVÁN**, szenttéavatásának 900. évfordulója alkalmából az európai magyar lelkészek 1983 okt. 10–14-re zarándoklatot hirdetnek meg Fatimába.

Az utazás — Zürich—Lisszabon — repülővel lesz. Csatlakozás más országokból is lehetséges.

Érdeklődni és jelentkezni a körzeti magyar lelkésznel, vagy ahol nincs magyar pap, közvetlen az utazási irodánál lehet. **HAVAS-VOYAGES** (Képesy Tibor) 4, rue du Sauvage, F-6800 MULHOUSE. Magyarul is lehet írni.

A zarándoklat programját később közöljük.

A NUMISMATICA HUNGARICA POLITIKAI TÖRTÉNELMI-KÖZÉRDEKŰ ÉRMEI közül a második

1980 ERDÉLYI TÉNY

a) Ag 925, 925-ezüst-garas, tükörfényes PP proof, 38 mm Ø, ca 24 g, á DM 105.—
b) bronz, 90-bronz garas, patinával/patinated, 38 mm Ø, ca. 24 g, á DM 35.—

Megrendelhető:
NUMISMATICA HUNGARICA
Postfach 73-0302
D-600 Frankfurt 73. BRD.

A SZABAD MAGYAR KIRÁLYSÁG VÁLTÓ- ÉS EMLÉKPÉNZEI

Szt. István (s) 1938 Honfoglalás (s) 1896 Horthy M. 1939 Pázmány P. (s) 1935 Magyarország Védasszonya (s) 1929–39 Liszt Ferenc (s) 1936.

Rákóczi F. (s) 1935 Parlament (al) 1945 Egy Pengő (s) 1926–39. A teljes sorozat megrendelhető. Ára 365.— DM.

Szekeres József, D-5800 Hagen, Eckeseyer Str. 199. A megrendeléseket utánvétellel + portó teljesítem.

Teológiai és Sporttudományi szakfordító magyar-német és német-magyar, valamint erdélyi honfitársaim számára román-német és német-román hiteles fordításokat vállal

Sinka Ádám

törvényszéki hites okiratfordító és tolmács. — Németországban tanácsadás állampolgári és menekültügyi kérdésekben. — Cím: D-7512 Rheinsteilen 1, Lindensir. 16. Telefon: 0721-518661, délután 17-órától.

Amerikában élő 26-éves, barna, 171 cm magas, értelmiségi foglalkozású fiatalember keresi azt az egyetemi végzettségű, intelligens, katolikus, kimondottan vallásos és tisztájtól, karosú, nemdohányzó magyar lányt (22-28-éves korig), aki szeretetre, melegségre, családra vágyik. — Lehetőleg fényképes levelet „Együtt” jellegre az „Életünk” szerkesztőségébe kérek.

FOGORVOS

Svédországban — Stockholm — valamint az NSZK-ban szerzett sokéves gyakorlattal, az év december 1-től bármely biztosítóhoz tartozó részorvosi beteg rendelkezésére áll. — Rendelő címe: Achtberger Josef, 8000 München Ost, Breisacherstr. 5, I. em. Telefon (081) 4-48-40-08.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni.

A '82-től megváltozott új „Gépjárművezetői vizsga kérdései” magyar nyelven, DM 45.- áron kapható: Dr. L. Deák, 8000 München 70, Johann Clanze Str. 43.

Gyorsan, jól és mégis olcsón fordít és hitelesít a német állam elismert tolmácsa és fordítója: August Lévai, Lehnsgrund 38, 4300 Essen 1. Telefon: 0201 / 711-582.

KÉRDEZZEN — FELELEK

Azonnali hatállyal küldhet a nagy Quelle Katalógusból ajándékot Magyarországra vagy Erdélybe. A vámmal járó adminisztrációt, valamint a pontos leszállítást a „QUELLE INTERNATIONAL UNGARN SERVICE” garantálja. Felvilágosítást minden időben ad:

TH. PAPA Vertreterin der QUELLE INTERNATIONAL 7032 Sindelfingen, Maichinger Str. 16. Tel.: 07031 — 801568.

Megjelent! Mindszenty József: **HIRDETTEM AZ IGÉT**

Pásztorlevelek, szentbeszédgyűjteménye (1944—1975). Válogatta és a bevezető tanulmányt írta Közi Horváth József. — A 300 oldalas vászonkötésű könyv ára 25.— DM vagy 12.— \$.

Megrendelhető Európában: „Életünk” Redakción, Oberföhringerstr. 40, D-8000 München 81; az összes magyar lelkészeknél és Máriacellben. Az USA-ban: Hungarian School Care Club (Papp Gábor), 16403 Southland Ave., Cleveland 44111; — Katolikus Magyarok Vasárnapja, 1739 Mahoning Ave., Youngstown, Ohio, 44508

Takács Fleisch & Wurstwarenbetrieb GmbH, 7000 Stuttgart, Dorotheenstr. 4. MARKTHALLE, Stand Nr. 74-76. Telefon: (0711) 243 104.

Magyar és jugo. különlegességek

Szállítási árak:	DM
1 kg Friss kolbász	16.—
1 kg Füstölt kolbász	18.—
1 kg Száraz kolbász	20.—
1 kg Papr. szalonna	13.—
1 kg Füstölt oldalas	13.—
1 kg Disznósajt	12.—
1 kg Májas-rizses	11.—
1 kg Véres-rizses	11.—
1 kg Füstölt debreceni	17.—
1 kg Fehér szalonna	10.—
1 kg Bácskai májas	12.—
1 kg Finom sonka	20.—

Jobbízó a TAKÁCS-árú! Saját készítmények!

Nettóárak; a szállítási költségeket hozzászámítjuk. Szállítás utánvétellel.

HIRDETÉSEK

Balesetmentes, 2-es és 3-as jogosítvánnyal rendelkező, 30 éves lakatos, jól fizető munkahelyet keres, külföldre is. Cím: Széllősi Lajos, Oskar-Orth 41, 6650 Homburg / Saar.

Fiatal magyar házaspár, 4-éves gyerekkel NAGYMAMÁT keres, magányos hölgy személyében. Cím: Oskar-Orth 41, 6650 Homburg / Saar.

KERESÉS! Kik ismerték szüleimet, Vítar György volt kántort és családját Kislétéről? Kérem jelentkezzenek! — Anna Vítar, Rabagliattistr. 28, 6830 Schwetzingen, Dr. Ritter címén.

Rendkívül kedvező takarékosági programok és befektetési lehetőségek!

Tanácsadás: Magyar Sándor, telefon: (089) 2 01 28 05 este 17—18 óra között.

HELYESBITÉS. A müncheni MIKE TÁJÉKOZTATÓ legutóbbi, 1982-es kiadása (154. old.) sajtóhiba folytán adóügyi tanácsadóként tart nyilván. Ez téves.

Mint a magyar nyelv hites törvényszéki fordítója viszont szívesen álllok bárki rendelkezésére: Dipl.-Kfm. Wiktorin Ernő, Schopenhauerstr. 59, D-8000 München 40, Telefon 0 89 / 3 50 81 10.

HAZAI HENTESÁRÚ

	DM
1 kg Grillkolbász vakuum	16.—
1 kg Kolbász	16.—
1 kg Kolbász friss füstölt	14.80
1 kg Véreshurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Csülök	12.—
1 kg Borda	12.—
1 kg Sonka	24.—

A szállítás utánvétele. 5 kg felüli rendelésnél portómentes.

Michael Taubel, Metzgermeister

Peter-Rosegger-Str. 3.

6710 Frankenthal/Pf.

Telefon: 06233 / 62693

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. — Postfach 162, D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER

Kreilmayerstr. 26 - D-8000 München 2

Telefon (089) 19 63 93

	DM
Alföldi Olaszrizling I.	5,30
Alföldi Kékfrankos I.	5,30
Abasári Rizling 0.7	6,30
Debrői Hársievelő	6,30
Badaacsonyi Kéknyelű	6,80
Badaacsonyi Szürkebarát	6,90
Soproni Kékfrankos	6,60
Villányi Burgundi	6,90
Hajósi Cabernet	6,90
Boglári Olaszrizling	6,30
Boglári Kékfrankos	6,30
Boglári Cabernet-rosé	6,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilva pálinka	21,50
Kosher Szilva pálinka 0.8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32,—
Beverage Bitters 0.5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 25,—
Csabai	kg 23,—
Gyulai	kg 21,—
Süli debreceni	kg 16,—
Süli kolbász	kg 17,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3,30
Nagykokotásztá	1/2 kg 3,50
Paprika káposztával 0.7 lit.	4,40
Hegyes erőspaprika	4,40
Hegyes csipőspaprika	4,40
Bogyoszlói paprika	4,10
Házikolbász	kg 18,50
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 12,50

— Üvegárút is szállítunk! —

FIGYELEM!

Az „Életünk” új előfizetési ára 1983. januárjától: Egyes szám ára egy évre DM 18.—, tengerentúlra légi-póstával DM 28.—.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési díjat lehetőleg postscheckkontónkra, tengerentúlról pedig ne bank utján, hanem eurócskekken utalják át, mert a banklevonás igen nagy.

SZENTFÖLDI ZARÁNDOKLAT

1983. ápr. 4 — 17-ig

Húsvét hétfőn 14.00-kor Zürichből repülünk és 17-én, vasárnap 11.00 körül érkezünk vissza Zürichbe.

Költség: 2.000 Sfr. Jelentkezni lehet, amíg a résztvevők 45-ös száma nem teljes, de legkésőbb február végéig.

Elszállásolás 2 ágyas szobákban, WC és zuhanyozóval. Egy-ágyas szobánk kevés van. Ezek felára a 13 éjszakára 130.— Sfr. Részletes tájékoztatót küldünk.

Jelentkezési cím: P. Cserhádi Ferenc Kálmán OFM. Postfach 2110, CH-3011 Bern.

Telefon Svájcban 031 - 25 61 42. Németországban: 0041 - 25 61 42.

Csonka-honból — Nagy hazából, Jó honfitársak, figyelem! Welzheim-Erdő magyar kincseit „Pál-kolbászt” hogy adhatnám el: Szükség volna V(au) - W(é)h-buszra, Bredford-ra vagy Merci-re, Böblingen-nek „új” piacán Kofaneni mindennapi kenyere! Ajánlatot kétezerig Alanti címre kérek én: (TÜV legyen még használható, vagy nem lejárt az ideje!) E. F. H. Postfach 1422, 7030 Böblingen Telefon 0 70 31 / 27 68 80

Magyar-német hiteles fordításokat gyorsan és lelkiismeretesen elvégez — zónonként magyarországi társasutazásokat — STUDIEN-REISEN — szervez Kérjen prospektust! WILHELM DIVY, Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1. Telefon: 07541 / 71391

1958 — 1983

25 ÉVE MUSICA HUNGARICA MAGYAR KÖNYVEK ÉS HANGLEMEZEK SZAKÜZLETE

RÜMANNSTR. 4 - 8000 MÜNCHEN 40

Minden jelentős magyar könyvkiadó képviselőnkben, mint

BUDAPESTI KIADÓK, PÜSKI-MAY PUBLISHING, KATOLIKUS MAGYAROK

VASÁRNAPJA, FABÓ LÁSZLÓ (USA),

WELLER PUBLISHING (Kanada)

HANGLEMEZEK ÉS KAZETTÁKBAN

VILÁGVISZONYLATBAN IS

A LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKI!

Kérje díjtalan katalógusainkat!

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: **Hirdettem az Igét.** — Pásztorlevelek, szentbeszédgyűjteménye (1944—1975). — 300 oldal, vászonköt. DM 25.— vagy \$ 12.—

Mindszenty József: **Napi jegyzetek** 480 old. vászon köt. DM 32.— \$ 15.—

Kardinal Mindszenty: **Erinnerungen** 4. kiad. vász. köt. DM 40.— \$ 22.—

Közi Horváth József: **Mindszenty bíboros, zsebkönyv.** DM 6.— \$ 4.—

Mészáros Antal: **Magyar Szentek és Szentéletű Magyarok**, 300 old., egész vászonköt., DM 20.—, \$ 10.— + portó

Az Irodalom Világa. **Irodalomelméleti alapvetés**, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 old. vászon köt. DM 15.— \$ 10.—

Szamosi József: **Máriacelli emlékkönyv**, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes. DM 12.— \$ 6.—

Legszállításnál + portóköltség

Megrendelhető: az „Életünk” kiadóhivatalánál,

Oberföhringerstr. 40,

D-8000 München 81, W. Germany.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészszeg.

Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18,— pro Jahr und Exemplar; nach Übersee DM 28,—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 18.— DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlra légipostával 28.— DM. Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge „Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány egy részéhez körlevél van mellékelve.

NEMZETŐR KÖNYVEK

	DM
Gombos Gyula: Igazmondók	20.—
Szoltsenyicin: Gulag I—II. Oroszból fordította Szenté Imre. Kötetenként	30.—
Fehérvári István: Börtönvilág Magyarországon, füzve	21.—
Közi Horváth József: Magyarország és kereszténység 56-ban	6.—
Rozanich István: A másik partról (versek) füzve	12.—
Tollas Tibor: Évgűrűk (versek) vászonkötésben	15.—
Tollas Tibor verses magnokazettája	15.—
Dálnoki Veress: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet) vászon 90.—	
Megrendelhető a könyv árának beküldésével: Nemzetőr, 8 München 50. Ferchenbachstr. 88. címen.	

Férjhez menne alacsony, kékszemű, székehajú, molett, csinosnak mondott, nagyon házas magyar leány, magyarul beszélő, egyedülálló, gyermektelen férjhez, akivel közösen választanának otthon. Intelligens és lelkiében gazdag legyen. Látogatóba én kimenni nem tudok, mivel állataim nem hagyhatom gondozás nélkül és anyagilag sem bírnám. Csak olyan illető jöhet számításba, aki Magyarországra is eljönne látogatóba. — Válaszokat „S. I.”-jellegre a szerkesztőségbe kérek.

MAGYAR HENTESÁRÚ!

VIKTOR PAL

Lerchenstr. 29 - 7063. Welzheim

Telefon: 0 71 82 / 7 13 91

	DM
1 kg. Kolbász magyar módra füstölt	16.—
1 kg. Kolbász friss magyar módra	15.—
1 kg. Debreceni vékony bélben	16.—
1 kg. Disznósajt, Baranyai íz után	10.—
1 kg. Disznósajt, füstölt, magyar m.	12.—
1 kg. Balkán májas füstölt	12.—
1 kg. Balkán véres-májas, füstölt	10.—
1 kg. Májas vagy véres hurka sütni való magyar módra	12.—
1 kg. Fokhagymás vadász, m. módra	16.—
1 kg. Fokhagymás Tokaszalonna	12.—
1 kg. Angolszalonna. Baranyai mód.	20.—
1 kg. Hasaszalonna, füstölt.	12.—
1 kg. Fehér hátszalonna, 5-8 cm. magas	12.—
1 kg. Finom magyar hátsó-sonka füstölt, Baranyai ízű	20.—
1 kg. Császár-szalonna, füstölt	20.—
1 kg. Füstölt-oldalas, Baranyai m.	12.—
Tévedések elkerülése végett, közlöm, hogy minden árút Welzheimben sajátkezűleg gyártunk. Szállítunk utánvétellel, bárhova — Kanada és az Amerikai területekre kérjük előre fizetni. Postscheckamt. Stuttgart 132-944-703	